

FLICKORS IDROTTANDE I TANZANIA

EN KVALITATIV STUDIE OM FLICKORS
IDROTTANDE I MOSHI, TANZANIA

EMILIA ERNSTSSON

GIRLS' SPORTS IN TANZANIA

A QUALITATIVE STUDY ABOUT GIRLS' SPORTS IN MOSHI, TANZANIA

EMILIA ERNSTSSON

Ernstsson, E. Girls' sports in Tanzania: A qualitative study about girls' sports in Moshi, Tanzania. Degree project in Social Work, 15 credits. Malmö University: Faculty of Health and Society, Department of Social Work, 2018.
Supervisor: Ingela Kolfjord.

The aim of this essay is to develop an in-depth knowledge of girls' relationship to sports in the city of Moshi, Tanzania. I would like to know more about how one organization are working for girls' opportunities of practice sports. Also, I would like to know more about how staff and the girls from the organisation describe girls practice of sports and its meaning to them. I have chosen qualitative methods, such as semi-structured interviews and one observation. To achieve the aim, I have conduct interviews with staff at one organisation. I also have done one group interview with girls from a netball team. Also, one observation during one netball training has been done. For better understanding of the subject, the collected data have been analysed through previous researches and the theory of social constructivism and the concept self-esteem and empowerment. According to the results of this study, it has been confirmed that there's some differences between girls' and boys' sports in Moshi. Girls opportunities of practice sports are limited. This is linked to several different factors within Tanzanian society. Furthermore, it appears that opportunities of practice sports exist. In schools and other organisations, girls are given the opportunity to participate in sports. Furthermore, it has been confirmed that sport has a positive effect in many ways. The meaning of sports has been described with both positive and negative effects for girls who participate in sports. Positive effects such as increased self-esteem and empowerment are examples of described effects. Another positive effect which has been described is the importance of sport for the sexuality. Examples of a negative effect is exclusion.

Key words: Girls, sports, self-esteem, empowerment, social constructivism

FÖRORD

Jag vill framföra ett stort tack till alla som hjälpt mig att genomföra denna studie. Stort tack till verksamhetens personal för ert stöd samt er tillåtelse att i denna studie kunna utgå från verksamheten. Utan det stöd och det vänliga bemötande verksamhetens personal givit mig hade denna resa aldrig varit så givande och lärorik som den varit. Även stort tack till personal och de flickor som ställt upp och deltagit i studien. Jag vill också framföra ett särskilt tack till min handledare Ingela Kolfjord för all hjälp.

Malmö, januari 2019

Emilia Ernstsson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING OCH PROBLEMFÖRMULERING	5
1.1 Syfte	6
1.2 Frågeställningar	6
1.3 Avgränsning	6
1.4 Centrala begrepp	6
1.4.1. Utvald verksamhet	6
1.4.2 Netball	7
2. KUNSKAPSLÄGE	7
2.1 Rapporter	7
2.1.1 Idrottens betydelse	7
2.1.2 Idrott ur ett jämställdhetsperspektiv	8
2.1.3 Kvinnans ställning i Tanzania	8
2.2 Forskning	9
2.2.1 Idrottens positiva och negativa effekter	9
2.2.2 Kvinnors idrott i Afrika	10
2.2.3 Kvinnors idrott i Tanzania	10
2.2.4 Idrott i och utanför skolan	11
2.2.5 Kvinnans möjligheter till att utöva idrott	11
3. TEORI	12
3.1 Socialkonstruktivism	13
3.2 Konstruktionen av kön inom idrotten	14
3.3 Empowerment	15
3.4 Självkänsla	15
4. METOD	16
4.1 Metodologisk ansats	16
4.2 Urval och tillvägagångssätt	17
4.3 Forskningsetik	18
4.4 Analysmetod	20
5. RESULTAT OCH ANALYS	20
5.1 Flickors möjligheter till idrott	20
5.1.1 Flickors idrottande inom verksamheten	21
5.1.2 Verksamhetens arbete med flickors idrott	22
5.2 Svårigheter i flickors idrottande	23
5.3 Utomståendes syn på flickors idrottande	24
5.4 Idrottens betydelse	27
6. AVSLUTANDE DISKUSSION	30
7. REFERENSER	35
BILAGA 1	37
BILAGA 2	38

1. INLEDNING OCH PROBLEMFÖRMULERING

Tanzania beskrivs som ett av världens fattigaste länder, detta utifrån mätning i BNP per capita. Utifrån Världsbankens senaste nationella undersökning år 2011 låg fattigdomsnivån på 46,6 procent, detta baserat på en fattighetsgräns på 1,9 USP per person och dag. Utifrån Tanzanias egna definition av fattigdom levde cirka 28 procent av befolkningen i fattigdom enligt samma undersökning. Rapporten visar dock att fattigdomen minskar och landet gör framsteg (regeringskansliet, 2015 - 2016).

Trots framsteg finns dock fortfarande vissa brister för exempelvis kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter. Enligt Tanzanias konstitution är könsdiskriminering förbjudet, men trots detta har Tanzanias lagstiftning ännu inte till fullo anpassats utefter denna princip. Enligt rapporter från FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor är det tydligt att mycket arbete gällande lagstiftning och genomförande av fattade beslut kvarstår. Detta visar sig exempelvis gällande arvsrätten och kvinnans rätt till land, förbud mot abort med undantag för livsfara samt flickor som med föräldrarnas tillåtelse kan gifta sig från 15 års ålder. Vidare syns även att kvinnor och flickor systematiskt halkar efter både i utbildningssystemet och i arbetslivet (regeringskansliet, 2015 - 2016).

Även inom idrottsvärlden finns skillnader mellan män och kvinnor. I forskning gällande kvinnans idrottande i såväl Afrika som Tanzania pekar mycket på skillnaderna som finns mellan män och kvinnor i idrottsvärlden. Exempel på detta visade sig redan under 1930-talet då skolorna i Lake Victoria regionen anordnade särskilda skolmästerskap. Under dessa evenemang tävlade pojkar i aktiviteter kopplat till fysiska ansträngningar och styrka medan flickorna utövade aktiviteter som var mindre fysiskt krävande samt mer av det estetiska slaget (Massao & Fasting, 2003). Vidare beskrivs flickor och kvinnor inte uppmuntras till att utöva idrott i samma utsträckning som pojkar och män. I Tanzania är det vanligt att de flesta flickor slutar utöva idrott i samband med att de avslutar skolan, framförallt grundskolan. Kulturellt sätt förväntas de flesta flickor och kvinnor att inta den traditionella kvinnliga könsrollen snarare än att utöva idrott under fritiden (Hartmann-Tews m.fl., 2003). Hur stora möjligheter kvinnor har att fortsätta sitt idrottande efter att ha ingått ett äktenskap beror delvis på hur stort stöd kvinnan får av sin man och familj. Forskning visar att många kvinnor avslutar sin idrottskarriär då de saknar stöd från sin familj (Massao & Fasting, 2003).

Med min bakgrund som simtränare för barn och unga i åldrarna 11 - 20 år finns en viss förkunskap kring ämnet i genomförd studie. Utifrån egen förkunskap om idrott vet jag bland annat att möjligheten att kunna utöva idrott hjälper många barn och unga. Forskning har bland annat visat att idrott kan leda till en lägre förekomst av depression, minskad grad av sociala och känslomässiga problem och förbättrat välmående. Vidare beskrivs idrotten också bidra till förbättrade värdering av den egna förmågan (Larsson, 2017). Idrotten beskrivs också vara en användbar metod för att förbättra både unga och vuxnas liv runt om i världen. Det finns ett hundratal program världen runt som använder idrott som redskap för att hjälpa både den enskilda individen och samhället i sin helhet. I de delar av världen där levnadsstandarden är låg används utvecklingsprogram med fokus på idrott bland annat för att öka individens självkänsla och självförtroende, ändra genusrelaterade attityder för att förbättra jämställdhet, öka kunskap om HIV/AIDS och sprida kunskap av sexualitet (Coakley, 2011).

Vid jämförelse med Sverige finns dock tydligare skillnader gällande idrottandet i Sverige respektive Tanzania. Vilket ovan nämnt är det i Tanzania alltså betydligt vanligare att pojkar utövar idrott i jämförelse med flickor. Idrottens variation och bredd är inte heller detsamma i Tanzania som i Sverige. Oavsett dessa skillnader kan forskning ändå visa på att idrottsutövande är bra för folkhälsan i de flesta typer av samhälle, i såväl utvecklade länder som utvecklingsländer. Detta innebär alltså att pojkar och män har större möjligheter att åtnjuta idrottens positiva effekter vid jämförelse med flickor och kvinnor (Larsson, 2017).

1.1 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka flickors idrottande i Moshi i Tanzania. Genom min studie vill jag veta mer om flickors idrottande och vilken betydelse idrotten beskrivs ha för flickorna.

1.2 Frågeställningar

- Hur beskriver verksamhetens idrottsutövande flickorna sitt idrottande och dess betydelse för dem?
- Hur beskriver verksamhetens personal flickornas idrottande och dess betydelse för dem?
- Hur arbetar verksamhetens personal med flickors möjligheter till att utöva idrott?

1.3 Avgränsning

I min studie utgår jag från en utvald verksamhet i Moshi. Jag har valt att inrikta min studie på verksamhetens idrottande flickor i åldrarna 15 - 18 år.

1.4 Centrala begrepp

Här förklarar jag särskilda begrepp som enligt mig anses vara centrala begrepp i min studie. Detta för att tydliggöra förståelsen av studien i sin helhet. De centrala begreppen kan definieras på olika sätt, men jag har valt att använda sådana definitioner som utifrån studiens syfte anses vara relevanta.

1.4.1 Utvald verksamhet

Verksamheten grundades år 2011 och är idag registrerad som en ideell organisation. Verksamheten drevs under en tid som barnhem men har sedan några år tillbaka fungerat som en fritidsverksamhet som syftar till att stärka och ge stöd till stadsområdets barn och familjer. Verksamheten är uppdelad i tre olika program. Samtliga program är gratis för stadsområdets barn och ungdomar. Ett av verksamhetens program beskrivs som ett fritidsprogram med olika aktiviteter som inte är tillgängliga i stadsområdet. Exempel på sådana aktiviteter är sport, dans, drama, musik, bild och form samt läsläsning och bokläsning.

Ett annat program inriktar sig på stadsområdets skolor och är ett samarbete med dessa skolor. Programmet fokuserar bland annat på engelska som skolämne, vilket drivs av verksamhetens egna lärare. Syftet med programmet är att förbättra eleverns kunskap i engelska. Programmet erbjuder även professionell utveckling med fokus på skolornas lärare. Vidare erbjuder programmet även tjejgrupper vilka inriktar sig på flickor på mellanstadiet. Tjejgrupperna är en möjlighet att tillsammans med flickorna prata kring kvinnors rättigheter, mens, sexualundervisning och jämställdhet.

Verksamhetens tredje program beskrivs som ett samarbete med stadsområdets lokala ledare och har som syfte att identifiera olika projekt där verksamheten kan bidra med positiv förändring för behövande.

1.4.2 Netball

Det finns flera olika former av nätboll världen över. Följande förklaring inriktar sig på tanzanisk netball. Netball är en idrott som härstammar i basket. Netball påminner därav mycket om basket gällande exempelvis spelplan och spelregler. Vid netball får spelarna inte ha någon kroppskontakt. De får heller inte kommunicera muntligt under spelet. Netball är en idrott som utövas i ca. 70 länder, exempelvis Nya Zeeland, Australien, Storbritannien och Tanzania. Netball brukar beskrivas som en kvinnlig sport och utövas främst av kvinnor världen över (Leseth, 2013).

Netball är en av de mest populära idrotterna för tanzaniska kvinnor och utövas vanligtvis inte av män, däremot finns det ett flertal manliga tränare inom idrotten. Netball introducerades i Tanzania mellan år 1940 – 1950-talet då Tanzania var under de brittiska koloniernas styre. Idrotten anordnades först i skolorna men spreds senare vidare till andra områden utanför skolorna (Massao & Fasting, 2003). Netball påminner om basket, men till skillnad från basket innehåller netball mindre explosivitet samt mindre löpning. Britterna menade att netball var en idrott som passade den afrikanska kvinnan bra. De hävdade att idrotten passade den afrikanska kvinnans kroppsform samt att idrotten inte var allt för ansträngande för den afrikanska kvinnans fysik (Leseth, 2013).

2. KUNSKAPSLÄGE

I detta kapitel redogör jag för tidigare rapporter och forskning kring uppsatsens ämne. För att skilja på rapporter och forskning har jag valt att dela in kapitlet i två delar; rapporter och forskning. Jag har valt att använda mig av såväl internationell som svensk forskning för att skapa en bättre förståelse om idrott generellt samt idrott i det tanzaniska samhället. Då studiens fokus ligger på unga flickor har jag valt att främst använda mig av sådana studier vars fokus ligger på unga människor samt flickor och kvinnor inom idrottsvärlden. Då uppsatsen inriktar sig på flickors idrottande i Tanzania har jag valt att främst använda mig av rapporter och forskning kring idrott i Afrika och Tanzania. Vidare har jag också valt att beskriva idrottens såväl positiva som negativa effekter, detta för att tydliggöra hur pojkar och flickors åtnjutande av idrott påverkar dem.

2.1 Rapporter

2.1.1 Idrottens betydelse

I såväl svenska som internationella studier betonas vikten av idrott för vårt samhälle. Enligt svenska studier har fysisk aktivitet visat sig ha goda effekter både på psykisk och fysisk hälsa (Larsson, 2017). Utifrån syftet med denna studie är effekterna på mental hälsa mer relevanta, därför kommer jag att fokusera på mental hälsa snarare än den fysiska hälsan. Idag är mental hälsa ett globalt problem som påverkar många människor runt om i världen. Huvudvärk, sömnlöshet, trötthet, stress och ångest är exempel på negativa effekter som mental ohälsa kan orsaka. Flera studier har dock visat att idrott kan ha en tydlig positiv effekt på depressiva symtom. Forskning har också visat att idrott tillåter människor att lära känna samhälle, skapa sociala normer och attityder samt utveckla nya sammanhang (Larsson, 2017).

Även i internationella studier har vikten av idrott inom samhället lyfts fram. Enligt en rapport publicerad av EU tidigare år 2018 har idrott visat sig vara ett användbart verktyg för att hantera könsrelaterade frågor. Rapporten innehåller bland annat ett pilotprogram där Storbritannien använde fotboll för att ta itu med våld mot flickor och kvinnor i Kenya. Syftet med projektet var att göra målgruppen, som i detta fall var pojkar och män, mer engagerade i könsfrågor. EU:s rapport inkluderade också ett annat projekt där fotboll användes som verktyg för att ändra könsstandarder och öka medvetenheten om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Projektet utfördes av Nederländerna i Nicaragua och Brasilien. Enligt rapporten hade båda projekten goda resultat (Europeiska kommissionen, 2018).

2.1.2 Idrott ur ett jämställdhetsperspektiv

Vidare bör även en idrott utifrån ett jämställdhetsperspektiv lyftas. Att det ska finnas en jämställdhet inom idrotten beskrivs vara viktig för hela samhället. Detta då den svenska föreningsidrotten beskrivs som en del i samhällets folkrörelse. Att uppnå målet för jämställdhet inom idrottsvärlden beskrivs dock innefattas av vissa svårigheter. Ur ett jämställdhetsperspektiv har viss kritik riktats mot idrotten då man menar att idrotten är mansdominerad och bygger på manliga normer. Dessutom menar man att idrotten till fullt ut inte kan beskrivas som en samhällsnytta om det inte finns jämställdhet. Genom utvärdering av Riksidrottsförbundets jämställdhetsarbete konstaterade man att idrott inte är ett verktyg till att uppnå ett samhälle som är jämställt. Istället menade man att idrotten kommer bidra till en ökad jämställdhet i samhället genom att vara jämställd (Grahn, 2017).

2.1.3 Kvinnans ställning i Tanzania

Tanzania beskrivs som ett av världens fattigaste länder, detta utifrån mätning i BNP per capita. Utifrån Världsbankens senaste nationella undersökning år 2011 låg fattigdomsnivån på 46,6 procent, detta baserat på en fattighetsgräns på 1,9 USP per person och dag. Utifrån Tanzanias egna definition av fattigdom levde cirka 28 procent av befolkningen i fattigdom enligt samma undersökning. Trenden säger att fattigdomen i landet minskar och under 2017 återfanns Tanzania på plats 151 på UNDP:s index för mänsklig utveckling. Rapporten visar dock att fattigdomen minskar och landet gör framsteg (regeringskansliet, 2015 - 2016).

Trots framsteg finns dock fortfarande vissa brister för exempelvis kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter. Enligt Tanzanias konstitution är könsdiskriminering förbjudet, men trots detta har Tanzanias lagstiftning ännu inte till fullo anpassats utefter denna princip. Enligt rapporter från FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor är det tydligt att mycket arbete gällande lagstiftning och genomförande av fattade beslut kvarstår. Arvsrätten och kvinnans rätt till land, förbud mot abort med undantag för livsfara samt flickor som med föräldrarnas tillåtelse kan gifta sig från 15 års ålder, samtliga områden är exempel på områden där lagstiftningen släpar efter. Att Tanzania tillhör de länder som har högst andel barnäktenskap i världen visar på den allvarliga problematiken kopplat till kvinnans rättigheter. Vidare syns även att kvinnor och flickor systematiskt halkar efter både i utbildningssystemet och i arbetslivet. Vid jämförelse med män har kvinnorna också i högre utsträckning bristande tillgång till hälsovård och antalet kvinnor som genomför en högre utbildning är vid jämförelse med män låg (regeringskansliet, 2015 - 2016).

Utifrån ovanstående grunder utgör kvinnor en särskilt utsatt grupp i det tanzaniska samhället, vilket även barn gör. Fattigdom, kulturella normer, traditioner, attityder och värderingar bidrar till att barns rättigheter kränks. Detta visar sig exempelvis gällande rätten att inte behöva arbeta, tvingas in i banäktenskap eller bristande rätten till skydd mot våld och övergrepp (regeringskansliet, 2015 - 2016).

2.2 Forskning

2.2.1 *Idrottens positiva och negativa effekter*

Forskning visar på att idrottsutövande har ett flertal positiva och betydande effekter på unga. Idrott anses i många sammanhang vara en effektiv åtgärd både på individnivå och samhällsnivå. Exempel på argument för idrottens positiva påverkan på ungas psykiska hälsa är att idrotten beskrivs kunna höja självförtroende, självkänsla och en positiv kroppssyn. Idrotten beskrivs också bidra till en ökad disciplin, ansvarsförmåga och samarbetsförmåga. Vidare beskrivs idrott också kunna förhindra att redan utsatta unga far illa. Argument för detta är att idrottens beskrivs kunna ändra ungas värderingar och mål till de bättre. Idrott anses också kunna vara till hjälp för att få bort unga från gatorna och istället vistas i miljöer som styrs av vuxna positiva förebilder. Vidare anses idrotten också kunna ha en positiv effekt på ungas självkontroll. Genom idrott anses risken för droganvändande, kriminalitet och våld bland högriskbarn kunna minska. Vidare anses idrott kunna öka acceptansen för högriskbarn i övriga delar av samhället. Nämnade exempel på positiva effekter som idrotten mynnar ut i är endast ett fåtal av många argument för idrotten. Det bör dock tilläggas att ett positivt resultat av ungas idrottsdeltagande är beroende av en sammansättning av flera olika faktorer för att anses kunna resultera i en positiv utveckling. Sådana faktorer som beskrivs ha påverkan är exempelvis typ av idrott, idrottens kultur och normer, idrottens mening samt den personliga upplevelsen av idrotten (Coakley, 2011).

Idrotten beskrivs också vara en användbar metod för att förbättra både unga och vuxnas liv runt om i världen. Det finns ett hundratal program världen över som använder idrott som redskap för att hjälpa både den enskilda individen och samhället i sin helhet. I de delar av världen där levnadsstandarden är låg används utvecklingsprogram med fokus på idrott bland annat för att öka individens självkänsla och självförtroende, ändra genusrelaterade attityder för att förbättra jämställdhet, öka kunskap om HIV/AIDS och sprida kunskap om sexualitet (Coakley, 2011).

Idrotten beskrivs utifrån ovannämnda argument ha ett flertal positiva effekter på såväl individen som samhället. Det är dock viktigt att idrottens negativa effekter också redogörs. Inom idrottsvärlden talar man om barn och ungas rätt till delaktighet inom idrotten. Målet är att alla unga ska få vara med, men med stigande ålder tenderar det mesta idrottsutövande att bli mer tävlings- och prestationsinriktad, mer tidskrävande, mer rangordnande och alltmer inriktad på eliten vilket innebär att ett intresse för bredden inom verksamheten minskar. Detta innebär kortfattat att idrott i flera fall resulterar i en exkludering där fler barn och unga faller bort (Trondman, 2011). Vidare beskrivs det också finnas ett samband mellan idrott, psykisk ohälsa och utseende- samt viktfixering. I en studie genomförd bland högstadies flickor i nordöstra Skåne år 2012 uttryckte några av de deltagande flickorna att motiveringen till deras idrottande främst kopplas till utseendefokuserad fysisk effekt. Vidare beskrivs det finnas en koppling mellan utseende- och viktfixering och en förhöjd risk för att drabbas av psykisk ohälsa.

Utifrån detta innefattar idrotten alltså inte enbart positiva effekter, utan även negativa effekter (Bringsén, 2012)

2.2.2 Kvinnors idrott i Afrika

Det finns ett fåtal studier om kvinnors idrottande i såväl Afrika som Tanzania. Samtidigt som forskning kring idrott i Afrika växer fortsätter forskning om kvinnors idrottande i Afrika vara begränsad. Under 1980-talet gjordes ett flertal studier om Afrikas kvinnor i koloniområden samt före detta koloniområde. Ingen av dessa studier berörde dock kvinnors idrottande (Leseth, 2013). Gemensamt för flera av de studier som gjorts gällande idrott i Afrika är att det mesta fokus ligger på män och inte på kvinnor. Först under 1990-talet började en ökad förståelse kring kvinnors idrott utvecklas. Detta skedde främst genom forskning i Sydafrika. Mycket av sådant som enligt sydafrikansk forskning lyfts fram går dock även att koppla till andra områden i Afrika (Sutherland & Nauright, 2018).

I den forskning som finns om kvinnans idrottande i Afrika pekar mycket på skillnaderna som finns mellan män och kvinnor i idrottsvärlden. Ett exempel som visar på skillnad mellan respektive kön gäller antalet kända idrottsmän. Det finns ett flertal idrottsmän som lyckats göra sig kända och ihågkomna. Antalet kända idrottskvinnor är i jämförelse med kända idrottsmän få. Samtidigt bör man ha i åtanke att det också är fler män än kvinnor som är aktiva i den afrikanska idrottsvärlden. Både män och kvinnor har blivit integrerade i det globala idrottssystemet, men trots detta finns stora skillnader mellan män och kvinnors deltagande (Sutherland & Nauright, 2018).

Vidare lyfter forskning även diskussionen kring kvinnans svårigheter inom idrottsvärlden i Afrika. Att kvinnan på olika sätt utsätts av trakasserier är ett exempel på hinder idrottskvinnan möter. I Tanzania framgår det genom forskning att problem kring sexuella trakasserier är ett pågående problem, men tystas ner för att skydda vissa personer samt idrottsinstitutioner i landet. Vidare beskrivs det finnas en bristande kunskap gällande var kvinnliga idrottare kan rapportera om de blivit utsatta för trakasserier. Som ett resultat av denna okunskap har det hänt att några av de kvinnliga idrottarna i Tanzania valt att vända sig till media då de menar att det inte finns någon högre rättprocess som skyddar dem inom sitt idrottande. Att vända sig till media är dock ingen garanti för skydd eller stöd för den som blivit utsatta (Massao & Fasting, 2003). En omtalad händelse som exemplifierar vad idrottskvinnan har möts av skedde i Sydafrika år 2008 då en kvinnlig nationell fotbollsspelare mördades brutalt. Detta ska ha hänt då den kvinnliga fotbollsspelaren ansågs vara lesbiskt. Genom vetskapen om att idrottskvinnans karriär kan utsätta henne för sådana faror menar forskare att det är tydligt att vidare utbildning och utvecklingsarbete krävs för att säkra kvinnans ställning i idrottsvärlden (Sutherland & Nauright, 2018).

2.2.3 Kvinnors idrott i Tanzania

Ur ett historiskt perspektiv finns det belägg för att det sedan många år tillbaka funnits skillnader mellan flickor och pojkars idrottande i Tanzania. Detta gestaltar sig exempelvis i Lake Victoria regionen så tidigt som under 1930-talet. Under 1930-talet anordnade regionens skolor särskilda skolmästerskap för skolornas elever och lärare. Under dessa anordnade evenemang tävlade pojkar samt lärare i aktiviteter kopplat till fysiska ansträngningar och styrka medan flickorna utövade aktiviteter som var mindre fysiskt krävande samt mer av det estetiska slaget (Massao & Fasting, 2003).

Vidare beskrivs kvinnor och flickor inte ha blivit uppmuntrade till att utöva idrott i samma utsträckning som män. Enligt forskning fanns det under 2003 enbart en idrott som var organiserad för flickor; netball. Netball är en av de mest populära idrotterna för tanzaniska kvinnor och utövas i princip enbart av kvinnor. Netball utövas vanligtvis inte av män, däremot finns det ett flertal manliga tränare inom idrotten. Netball introducerades i Tanzania mellan år 1940 – 1950-talet då Tanzania var under de brittiska koloniernas styre. Idrotten anordnades först i skolorna men spreds senare vidare till andra områden utanför skolorna (Massao & Fasting, 2003). Netball påminner om basket, men till skillnad från basket innehåller netball mindre explosivitet samt mindre löpning. Britterna menade att netball var en idrott som passade den afrikanska kvinnan bra. De hävdade att idrotten passade den afrikanska kvinnans kroppsform samt att idrotten inte var allt för ansträngande för den afrikanska kvinnans fysik (Leseth, 2013).

2.2.4 Idrott i och utanför skolan

Precis som i många andra länder är barn och unga den vanligaste gruppen som utövar idrott i Tanzania. De flesta av dessa barn och unga utövar idrott i skolålder. På de flesta skolor uppmuntras elevernas idrott, vilket också ökar deras möjligheter till att kunna delta i olika fysiska aktiviteter. Gällande kön är det dock vanligt att många flickor och kvinnor slutar utöva idrott i samband med att de avslutar skolan, framförallt grundskolan. Kulturellt sätt förväntas de flesta flickor och kvinnor att inta den traditionella kvinnliga könsrollen snarare än att utöva idrott under fritiden. Jämfört med pojkar och män är det för flickor och kvinnor dessutom begränsade möjligheter till att utöva utanför skolan. Vid jämförelse med flickor och kvinnor har pojkar och män större möjligheter till att fortsätta sitt idrottande av den anledning att de exempelvis kan fortsätta sitt fotbollsspelande genom andra organisationer utanför skolan. För flickor är det vanligare att de själva får organisera en sådan typ av aktivitet då det helt enkelt inte finns samma typ av organiserade möjligheter för flickor och kvinnor (Massao & Fasting, 2003).

2.2.5 Kvinnans möjligheter till att utöva idrott

Hur stora möjligheter kvinnor har att fortsätta sitt idrottande efter att ha ingått ett äktenskap beror delvis på hur stort stöd kvinnan har av sin man och familj. Forskning visar att många kvinnor avslutar sin idrottskarriär då de saknar stöd från sin familj. De kvinnor som väljer att fortsätta sin idrottskarriär upplever ofta en inre konflikt mellan familj och idrottens struktur (Massao & Fasting, 2003). På grund av det varma klimatet och bristen på inomhusanläggningar är det i Tanzania vanligast att träningar sker på morgonen eller kvällen. Detta är också den tid på dygnet som kvinnan förväntas vara hemma då det är under morgnar och kvällar kvinnan ska vara hemma och ta hand om sin familj. Detta gäller oavsett om kvinnan har ett jobb eller är hemmafru. För de kvinnor som har barn är situationen värst. Enligt forskning från 2003 (Massao & Fasting) beskrivs många kvinnor vara låginkomsttagare, vilket också innebär att de bor i områden där det antingen enbart finns ett fåtal idrottsanläggningar eller inga alls. Detta innebär att många av kvinnorna behöver ta sig till andra närliggande idrottsanläggningar för att idrotta. För kvinnor med familj innebär detta en stor uppoffring av tid då resetiden från hemmet till idrottsanläggningarna tar för mycket av kvinnornas tid från arbetet i hemmet. Trots att det är vanligast att många kvinnor avslutar sitt idrottande i samband med giftermål och att de bildar familj bör det tilläggas att detta inte gäller alla kvinnor. Det finns fortfarande kvinnor som har stöd från familjen och därav väljer att fortsätta sitt idrottande. Utifrån traditioner och bristen av

stödjande idrottsliga system i samhället är det snarare sådana faktorer som försvårar idrottens utveckling i Tanzania (Massao & Fasting, 2003).

För att förbättra det kvinnliga deltagande i den tanzaniska idrottsvärlden har ett flertal handlingar och program tilltagits. Ett sådant program var ”1995 National Development Policy”, vilket bland annat fokuserade på idrott för flickor och kvinnor. Syftet med detta program var bland annat att utveckla stöd för idrott både på en privat, frivillig och statlig nivå. Programmet inriktade sig även på behovet av idrott bland marginaliserade grupper i samhället, alltså bland annat flickor och kvinnor. Inom programmet valde man att fokusera på fyra delområden kopplat till idrott. Dessa var utbildning, träningsmöjligheter, ledarskapsmöjligheter och föreningar med fokus på kvinnors idrottande. I efterhand har det dock visat sig att någon verklig implementering av programmets mål kopplat till kvinnors idrott inte existerar. Kvinnor inom idrottsvärlden upplever fortfarande tydliga brister kopplat till marginalisering och diskriminering inom den tanzaniska idrottsvärlden. Utifrån programmets grundtankar och syfte finns alltså en medvetenhet och oro kring kvinnors idrottande från statens sida. Trots detta har det alltså dock inte genomförts några effektiva eller framgångsrika åtgärder för att hantera det uttalade problemet, i alla fall inte på implementeringsnivå (Massao & Fasting, 2003).

Förutom program på statlig nivå har ett flertal frivilliga projekt i form av volontärprojekt genomförts. Ett exempel på ett sådant program genomfördes av Norge år 1982. Som en del av den norska regeringens utveckling i Tanzania startades programmet ”Sport for All Project”. Då det gäller stöd för flickor och kvinnors idrottande var detta program det mest omtalade programmet i landet. Syftet med programmet var att förbättra kvinnornas idrott, men även jämlikhet i programmets alla olika delområden. I efterhand har det visat sig att det i de olika träningsprogrammen var en jämn fördelning mellan de båda könen; 49 procent män och 51 procent kvinnor. Hur uppsökandet av respektive kön såg ut är dock oklart (Massao & Fasting, 2003).

3. TEORI

För att skapa en djupare förståelse kring ämnet använder jag mig av en teori och två begrepp vid analysen av det insamlade materialet. Det bör också tilläggas att det finns flertal relevanta teorier och begrepp som utifrån studiens syfte kan användas. Det är därav svårt att säkerhetsställa att utvalda teorier och begrepp är bäst lämpade för studien. Jag har valt att använda mig av teorin om socialkonstruktivism i kombination med konstruktion av kön inom idrott då kombinationen av teorierna anses vara behjälpliga i att förklara och förstå idrotten i det tanzaniska samhället på ett fördjupat plan. Genom vald teori tydliggörs sådana bakomliggande faktorer som beskrivs kunna påverka idrotten som fenomen i samhället. Vidare beskrivs även begrepp som *empowerment* och *självkänsla*. Både *empowerment* och *självkänsla* beskrivs som användbara begrepp i kombination med idrott som ämne. Valda teorier och begrepp kan förklaras utifrån flera olika perspektiv, men då studien inriktar sig på flickors idrottande har jag valt sådana beskrivningar som har en koppling till idrott. Vidare har jag också valt att använda mig av en sådan teori och sådana begrepp som har en viss koppling till varandra. Utifrån nämnda argument anser jag att valda teorier och begrepp är relevanta för studiens syfte.

3.1 Socialkonstruktivism

Socialkonstruktivism är en teori som i Peter L Berger och Thomas Luckmanns bok ”*The social construction of reality. A Treatise in the sociology of knowledge*” år 1966 växte fram och fick en bred spridning. Berger och Luckmann menade bland annat att människan inte är något naturligt utan något som människan själv konstruerar. Vidare menade de att konstruktionen av människan inte sker av en enskild individ utan av människorna som samhälle. Tillsammans konstruerar samhällets individer olika roller som i relation till varandra blir vardag för samhällets individer. Berger och Luckmann menade därav att verkligheten är något som är socialt konstruerat (Berger & Luckmann, 1966). Vidare beskrivs socialkonstruktivism som en teori som under de senaste två decennierna använts flitigt inom samhällsvetenskap och humaniora. Socialkonstruktivism grundar sig främst i två drag som beskrivs attrahera många. Dels beskrivs teorin var en uppgörelse mellan flera traditionella synsätt från 1800-talet och 1900-talet. Exempel på sådana synsätt är realism, positivism och humanism. Denna uppgörelse med traditionella synsätt beskrivs ha haft en stor dragningskraft under 1900-talets slut. Vidare beskrivs socialkonstruktivism ha en kritisk kraft, vilket innebär att teorin inte tar det omedelbara eller direkta för givet. Istället försöker socialkonstruktivism avslöja fenomenet som ytliga företeelser som i sin tur påverkas av bakomliggande och mer ”verkliga” storheter. Socialkonstruktivism strävar efter att säga sanningen om verkligheten. Vidare beskrivs socialkonstruktivism vara användbar i flera ämnesområden såsom exempelvis ekonomi, sociologi, psykologi och juridik (Barlebo Wenneberg, 2010).

Socialkonstruktivism beskrivs som en teori som behandlats, tillämpats och diskuterats av många, därav har det på efterhand visat sig att socialkonstruktivismen kan användas och beskrivas på flera olika sätt (Barlebo Wenneberg, 2010). En grundtanke i socialkonstruktivism är dock att människans handlingar är socialt konstruerade (Berger & Luckmann, 1966). Detta innebär att människans kunskap och vetande är faktorer som är socialt konstruerade. Vidare beskrivs det utifrån detta perspektiv finnas en koppling mellan vårt språk och kunskap. Utvecklandet till en tänkande varelse bygger på att vi under vår uppväxt lär oss ett språk. Detta språk beskrivs redan på förhand strukturera en verklighet för oss. Vidare beskrivs språket vara något som människan tillsammans skapar. Kortfattat menar en socialkonstruktivist att människans språk är socialt konstruerat, vilket i sin tur också innebär att vår kunskap och uppfattning om verkligheten är socialt konstruerad (Barlebo Wenneberg, 2010).

Socialkonstruktivism kan utifrån ovannämnda grunder vara mer eller mindre radikal. En radikal tolkning av socialkonstruktivism menar att den fysiska verkligheten först får sin form när människan uppfattar den. Ett exempel gällande detta kan kopplas till jordklotet. Medan vissa menar att jordklotet finns även om det inte skulle finnas några människor menar den radikala socialkonstruktivisten att jordens fysiska existens först blev fysisk då människan uppfattade verkligheten. Genom ett sådant synsätt ifrågasätts det som människan vanligtvis kallar ”naturen”. Vilket här framkommer är alltså betydelsen och uppfattningen av teorin socialkonstruktivism varierande, gemensamt för synsättet är dock att det kan användas för att ifrågasätta det som människan anser vara självklart och naturligt. Istället för att ifrågasätta om kunskap är sann ifrågasätter socialkonstruktivist hur kunskap tillkommit (Barlebo Wenneberg, 2010).

Vidare kan socialkonstruktivism vara en användbar teori då det kommer till könsbegreppet. Genom att använda en mindre radikal socialkonstruktivistisk tolkning där "naturen" i form av sin fysiska verklighet inte helt utesluts menar man att skillnaden mellan könen inte enbart ska tolkas som något som är fysiskt och naturligt, utan även att det som sociala faktorer påverkar. Det är genom sociala faktorer som den kroppsliga skillnaden mellan män och kvinnor får sin avgörande betydelse. Genom sociala konstruktioner ökar skillnaden mellan män och kvinnor. Utifrån ett sådant synsätt skulle människan kunna beskrivas som mer formbar än många föreställer sig. Detta synsätt används ofta för att bryta ner människan traditionella föreställningar (Barlebo Wenneberg, 2010).

3.2 Konstruktionen av kön inom idrotten

Vidare kan en koppling mellan teorin om socialkonstruktivism och könsmonster inom idrottsvärlden göras. Idrottsvärldens beskrivs som en plats där pojkar och flickor lär sig att anpassa sig till det kvinnliga och manliga. Inom idrotten upplever pojkarna och flickorna sin kroppsliga kompetens inom en könsordning där de kvinnliga och manliga gränserna utmanas och upprätthålls (Fagrell, 2000). Begreppet könsmonster kopplas inom idrott till antalet män respektive kvinnor som utövar olika former av idrott. Könsmonster har sedan tidigare beskrivits som något "naturligt" vilket kopplas till den kvinnliga och manliga kroppen. Kvinnan och mannen kan beskrivas som "motsatta" där idrottsmannen beskrivs som tävlingsinriktad medan kvinnan är mer socialt inriktad. Vidare beskrivs mannen ha ett yttre fokus mot omvärlden, medan kvinnan har ett inre fokus mot den egna kroppen och det egna beteendet. Dessa beskrivningar av det typiska manliga och kvinnliga beskrivs ha haft en stor påverkan på deras tillgänglighet och inflytande över aktiviteter och sociala arenor. Vidare beskrivs kropp och hälsa ha kopplats till kvinnan, medan tävling kopplats till mannen (Larsson, 2009). Utifrån detta skulle idrotten alltså kunna beskrivas som något som på förhand ska utövas på ett förutbestämt sätt (Fagrell, 2000).

Föreställningar kring könsmonster inom idrottsvärlden är något som i takt med 1900-talets samhällliga förändringar utmanats. Utifrån detta börjande man ifrågasätta vad som i könsmonstret kan kopplas till "naturliga" egenskaper hos män och kvinnor och vad som kan kopplas till uppfostran och social påverkan. Genom detta utvecklades begreppet "könsroll". Begreppet "könsroll" förklaras på ett sådant sätt att män och kvinnor lär sig att spela särskilda roller genom uppfostran och påverkan från omgivningen. I samband med att dessa förväntade roller upprätthålls visar omgivningen uppskattning då de utifrån omgivningen tolkas som rätt roll. Spelas rollerna på fel sätt riskerar människan att mötas av fördomar eller ifrågasättande. Utifrån detta kan en koppling till konstruktion av kön göras. Under 1980 – 1990 skedde en problematisering av konstruktionen av kön. Konstruktionen av kön förklarades då som något som beskriver hur samhället förstår och tolkar kön, vilket man menade är något som förändras. Denna form av konstruktion kan förklaras på flera olika sätt. En förklaring handlar om frågan om hur den enskilda människan konstruerar den egna identiteten. En annan förklaring handlar om konstruktionen av identitet på en samhällsnivå utan att ta ställning till hur den enskilda människans identitetsskapande påverkas (Larsson, 2009). Genom en kombination av möjliga förklaringar kan en vidare koppling till könen inom idrotten göras. Inom idrottsvärlden är föreställningar och förväntningar på de olika könen genomgående. Traditionella föreställningar om kvinnligt och manligt upprätthålls inom idrotten (Sveinson & Hoeber, 2016). Att män skulle lockas mer av

lagidrotter, mer fysiskt krävande idrotter samt kampidrotter vid jämförelse med kvinnor skulle alltså beskrivas som en social konstruktion då dessa former av idrott kopplas till samhällets dominerande föreställningar om det manliga. Då de ”naturliga” föreställningarna om kvinnligt respektive manligt överskrids reagerar människor på olika sätt. Det finns de som reagerar positivt och ser individens beteende som något bra som stärker individens vilja eller kreativitet. Det finns också de som reagerar negativt och använder individens beteende som ett skäl för kränkning mot den enskilda (Larsson, 2009).

3.3 Empowerment

Begreppet *empowerment* översätts på svenska till egenmakt. Att ha hög empowerment förklaras genom att en individ har kontroll över sådana faktorer som påverkar den egna livskvalitén. För att stärka en individs empowerment beskrivs faktorer såsom ökad psykisk, fysisk och social hälsa påverka. Även självkänsla samt olika former av kompetens eller kunskap beskrivs som faktorer som kan påverka en individs utveckling av empowerment. Genom en ökning av en eller flera av följande exempel på faktorer kan den enskilda individens empowerment öka. Att tilläggas bör även att en sänkning av en eller flera av dessa faktorer kan bidra till minskad empowerment (Berglund m.fl. 2011).

Inom idrotten beskrivs hög empowerment kunna vara behjälpligt i hanteringen av könsrelaterade begränsningar. Empowerment kan kopplas till kvinnans deltagande i idrott och beskrivs utvecklas genom deras idrottande i form av exempelvis styrka och förmåga. Forskning har visat att kvinnans deltagande i idrott resulterar i självförtroende i den egna kroppen, det sociala kapitalet och självsäkerhet. Genom kombinationen av dessa faktorer utvecklas känslan av empowerment genom kvinnans deltagande i idrott (Sveinson & Hoerber, 2016). Utifrån följande förklaring av en människas empowerment kan en koppling till begreppet ”självkänsla” göras. Att känna självkänsla beskrivs vara en betydande faktor i utvecklandet av empowerment.

3.4 Självkänsla

Begreppet *självkänsla* beskrivs som ett begrepp som inom idrottsvärlden och idrottens forskning används flitigt. Självkänsla kan beskrivas som en persons egen definition av sig själv som person och personens kompetens att vara bra. Självkänsla utvecklas också i skärningspunkt med andra, vilket innebär att andras uppfattning om individen är meningsfull för den enskildes utveckling av självkänsla. Forskning har visat en tydlig koppling mellan självkänsla och idrott, där idrott kan hjälpa människor att utveckla en bättre självkänsla (Hinic, 2001). Genom organiserade aktiviteter i form av exempelvis skola, fritidsaktiviteter och idrott ges unga möjligheten att integrera med andra människor. Genom idrott där idrottarens möte med andra idrottare upplevs som positiv ökar möjligheten till ett sunt utvecklande av den egna självkänslan (Hinic, 2004). Forskning och teorier har visat att det finns särskilda sociala och kulturella faktorer som påverkar idrottarens självkänsla. Exempel på sådana faktorer är tävlingsnivå, tränarens beteende och motiverande klimat. Utifrån kulturella faktorer beskrivs idrottare också delta samt hindras från att delta i särskilda idrotter beroende på kön och etnicitet (Gallucci, 2013).

Utvecklandet av en idrottslig självkänsla kan kopplas till flera olika faktorer. Följande exempel är enbart några av sådana faktorer som beskrivs vara viktig i utvecklandet av en idrottarens självkänsla. Ett exempel är att idrottslig självkänsla

utvecklas i samband med att färdigheter behärskas och förbättras. Idrottare utvecklar också självkänsla i samband med att uppvisandet av den egna förmågan upplevas vara bättre och mer utvecklad än andras förmåga. Vidare beskrivs framgång också som en faktor som ökar en idrottares självkänsla. Enligt coacher klassas fysisk kondition och träning som den viktigaste bidragande faktorn för att stärka självkänslan. Även idrottare själva beskrivs känna igen betydelsen av fysisk förberedelse. Även idrottarens egen tro om hur hon eller han upplevs hos andra beskrivs som en påverkande faktor gällande självkänsla. Vidare beskrivs upplevelsen av den fysiska prestationen som en viktig faktor för självkänslan inom individuell idrott och för kvinnliga idrottare. Orsaken till detta beskrivs delvis kunna kopplas till samhällets fokus på det kvinnliga utseendet. Vidare beskrivs också det sociala stödet från omgivningen som en viktig faktor för självkänslan. Bland annat så beskrivs idrottarens coach, familj och lagkamrater som viktiga personer kopplat till det sociala stödet (Gallucci, 2013). Att känna stöd från familjen beskrivs vara en primär socialisationsfaktor gällande utvecklandet av självkänsla samt att känna motivation till att idrotta. Att känna social uppskattning från omgivningen beskrivs vara en viktig faktor för självkänslans utvecklande. Genom en hög uppskattning från omgivningen ökar möjligheterna till en ökad självkänsla men genom en längre uppskattning från omgivningen minskar utvecklandet av självkänslan. Utifrån detta skulle självkänslan kunna beskrivas som en social konstruktion baserat på hur idrottaren själv värderar utomståendes syn på sig själv (Hinic, 2004). Utifrån denna beskrivning av självkänsla som en social konstruktion kan en koppling mellan begreppet självkänsla och socialkonstruktivism göras.

4. METOD

I detta kapitel kommer jag redogöra för studiens metod, urvalsmetod och det tillvägagångssätt jag valt att använda mig av. Även forskningsetik och analysmetod kommer presenteras.

4.1 Metodologisk ansats

För att uppnå syftet med denna studie har jag valt att använda mig kvalitativa metoder i form av tre enskilda intervjuer, en gruppintervju och en observation. Genom att använda kvalitativa metoder uppmärksammas informanternas egna synsätt och uppfattning. Vidare beskrivs kvalitativa metoder sätta normer och värderingar i ett sammanhang till skillnad kvantitativa metoder. Genom kvalitativa metoder ges också bättre förutsättningar för att förstå andra miljöer och andra perspektiv (Ahrne & Svensson, 2015, s. 12).

Jag har valt att använda mig av intervjuer i form av semistrukturerade intervjuer. Innan intervjun genomförs utformades en intervjuguide med sådana teman som skulle beröras. Syftet med mitt val av semistrukturerade intervjuer var att under intervjuerna ha en viss flexibilitet för att skapa utrymme till exempelvis följdfrågor och en bredare dialog kring frågor och svar. Vidare öppnar denna form av intervju också upp utrymme för att tala om sådant som intervjupersonen anses vara relevant. Semistrukturerade intervjuer är till viss del strukturerad av den anledning att det inför intervjun finns vissa teman som ska behandlas (Aspers, 2011).

Som ett komplement till intervjuerna samt för att öka förståelsen för intervjusvaren har jag valt att genomföra en observation då flickorna tränar netball. Detta för att öka förståelsen för flickornas upplevelser genom att jag som

publik kan få en känsla för stämningen på idrottsplanen. Jag har valt att använda mig av en öppen observation där jag inför observationen valt att informera informanterna om att jag kommer göra en observation samt dess syfte (Ahrne & Svensson, 2015, s. 12).

Intervjuer kan ses som ett komplement till observationer samtidigt som intervjuer själva också kan ses som en ingång till observationer. Att enbart använda intervjuer kan innebära en begränsad bild av ett fenomen. Genom observation kan forskaren se på ett fenomen ur det egna perspektivet, men för att ta del av informanternas perspektiv bör forskaren också låta informanterna själva beskriva fenomenet. Genom att kombinera intervjuer och observationer beskrivs flera perspektiv och synsätt kunna tydliggöras. Därav skapar jag som forskare en fördjupad förståelse genom valet att kombinera intervjuer och observationer (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015). En nackdel med kombinationen av flera metoder är dock att valet av flera metoder är tidskrävande, men genom att begränsa antalet intervjuer och observationer till ett färre antal anser jag att kombinationen av två metoder är av fördel.

4.2 Urval och tillvägagångssätt

I denna studie har jag valt att utgå från en särskilt utvald verksamhet. Detta innebär att jag vid mitt urval gjort ett tvåstegsurval (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015). Detta förklaras genom att jag först gjort ett urval på verksamheten. Efter att ha fått tillåtelse från verksamheten gjordes därefter ytterligare ett urval där enskilda intervjupersoner valdes ut.

Då verksamheten enbart har ett fotbollsteam och ett netballteam för flickorna valde jag att inrikta studien på dessa två team. Ett mer specifikt urval skedde i sin tur genom att jag valde att inrikta min studie på de två teamens seniorer. Detta innebär att mitt urval inriktar sig på flickor i ålder 15 – 18 år. Tyvärr visade det sig i efterhand att flickornas fotbollsteam enbart bestod av flickor som är under 15 år. Därav har jag valt att ändra mitt urval och enbart göra en gruppintervju och en observation med flickorna i netballteamet. Även i netballteamet fanns enbart ett fåtal äldre flickor. Teamet innehåller enbart enstaka äldre flickor varav alla var 15 år.

I enskilda intervjuer med personal har jag valt att lägga intervjuernas dialog kring flickorna i respektive team i ålder 15 – 18 år. Detta för att få en övergripande bild av hur flickornas idrottande beskrivs i äldre ålder. Vidare har jag vilket nyligen nämnts alltså också valt att genomföra tre enskilda intervjuer med personal vars roll i verksamheten har någon form av koppling till de idrottande flickorna. De enskilda intervjuerna genomfördes med en tanzanisk kvinna, en tanzanisk man och en svensk kvinna som bott i Tanzania sedan en period tillbaka.

För att uppnå bästa möjliga resultat på mina intervjuer har jag valt att utforma respektive intervju på samma sätt. Detta innebär att jag använt mig av semistrukturerade intervjuer vilket innebär att jag inför intervjuerna utformade en intervjuguide med frågor som lämnade utrymme för följdfrågor. Vidare valde jag att inför varje intervju förklara varför jag valt ut just dem som intervjupersoner samt studiens syfte. Inför intervjun informerade jag även om hur personuppgifterna kommer hanteras samt att intervjupersonernas uppgifter kommer behandlas konfidentiellt och att deltagandet är helt frivilligt. Jag ställde också frågan om det var okej att intervjuerna spelades in via ljudupptagning.

Innan intervjun påbörjades lämnade jag också utrymme för frågor. Under själva intervjun följde jag i huvudsak en intervjuguide, men jag lämnade även utrymme för följdfrågor samt tystnad. Under intervjuerna var jag också noggrann med att visa hänsyn och låta intervjupersonen prata till punkt samt ha utrymme till att tänka. Efter avslutad intervju frågade jag intervjupersonerna om de hade några frågor eller något ytterligare de ville tillägga. Därefter tackade jag intervjupersonerna för deras medverkan.

I Tanzania är swahili och engelska de officiella språken, därav valde jag att i huvudsak genomföra två av mina enskilda intervjuer på engelska då det är ett språk jag behärskar. Då den tredje intervjun var med en svensktalande kvinna genomfördes denna intervju på svenska. Vid gruppintervjun valde jag dock att genomföra min intervju tillsammans med en swahili- och engelsktalande kvinna som tolk. Detta då många av tjejerna inte behärskar det engelska språket. Kvinnan som agerade tolk var en kvinnlig personal från verksamheten. Att använda tolk kan ses som en risk då jag som intervjuare inte kan försäkra mig om att det som sägs blir korrekt översatt, dessutom finns det en risk att tolken som personal inom verksamheten förvränger svaren så det ska vara till fördel för verksamheten. Innan gruppintervjun genomfördes fick jag genom personalen veta att många av tjejerna är reserverade och tystlåtna i mötet med nya människor, därav valde jag att istället se till valet av tolk som en fördel då flickorna beskrevs vara trygga tillsammans med den kvinnliga personalen. Genom att låta den kvinnliga personalen tolka ökade mina möjligheter till att få ut så mycket som möjligt av intervjuerna med flickorna själva.

Gällande observation valde jag att göra en observation med de flickor som deltog i gruppintervjun. Med deras tillåtelse satt jag med och observerade deras träning. Under observationen tog jag enklare anteckningar. Nackdelen med denna form av metod var att teamet egentligen består av flera flickor, varav alla är under 15 år. En observation med hela teamet hade varit mer naturlig då de i vanliga fall brukar vara fler deltagande under träningarna. Enligt genomförd etikprövning krävdes dock godkännande från föräldrarna för de flickor som var under 15 år. Detta var dock problematiskt att genomföra då flickorna kommer och går till verksamheten. Det är svårt att säkerhetsställa att de flickor som får godkännande från sina föräldrar återkommer till planerad träning för observation. Det fanns också en risk att nya flickor som inte har sina föräldrars godkännande kommer till planerad träning. Utifrån detta valde jag enbart att observera de fem flickor som är över 15 år, detta för att säkerhetsställa att forskningsetiken blir korrekt. Vid observation och intervju med flickor över 15 år krävs enbart godkännande från flickorna själva.

Vidare beskrivs även kunskapsläget vara av betydelse då detta beskrivs som en nödvändighet för att skapa en förkunskap kring ämnet. Under mina förstudier valde jag att använda sökmotorn libseach på Malmö Universitets bibliotek. Jag har även valt att använda mig av www.idrottsforum.org, "Centrum för idrottsforskning" samt Google som sökmotor.

4.3 Forskningsetik

Även forskningsetik bör beskrivas. Det bör dock tilläggas att forskningsetik är varierande och kan utvecklas samt ändras i samband med att nya frågeställningar, metoder och analys av materialet sker. Under min studie går det inte att bortse från etiska aspekter. Under studiens genomförande är forskningsetik något jag bör

ha i åtanke. Forskarens uppträdande i sin forskningsroll, behandling av deltagande intervjupersoner samt ansvar kring publicering är exempel på sådant som jag som forskare bör ha i åtanke under studiens genomförande (vetenskapsrådet, 2017). För att försäkra mig om att intervjuerna gjordes på ett korrekt sätt utan risker fanns det några speciella etiska principer som jag hade i åtanke. Dessa principer är *informationsbehovet*, vilket syftar till att informera flickorna och personalen om syftet med undersökningen. Vidare nämns även *samtyckeskravet*, vilket syftar till att intervjupersonens deltagande i studien är helt frivilligt. Även *konfidentialitetskravet* ska beaktas vilket syftar till att behandla insamlad data med högsta möjliga konfidentialitet. Slutligen bör även *nyttjandekravet* nämnas, vilket innebär att det insamlade materialet endast får användas för forskningsändamål (Bryman, 2011).

Utifrån ett etiskt perspektiv bör inte en studie genomföras utan att information samt samtycke från aktuella deltagande i studien (forskningsrådet, 2017). I min studie har forskningsetik uppmärksamats genom att jag i samband med respektive intervju informerat intervjupersonerna om studien och dess syfte. Jag har även informerat om intervjumaterialets användningsområde och behandling. I samband med genomförda intervjuer och observation har varje enskild deltagare läst igenom ett informationsbrev om hantering av personuppgifter, vilket de också fått godkänna genom underskrift. Vid gruppintervju och observation med flickorna har de deltagande också i god tid fått ett informationsbrev gällande intervjun och observationen samt dess syfte. Vid bearbetning av detta informationsbrev har jag följt etikrådets mall för informationsbrev. Brevet skrevs på engelska och översattes därefter till swahili av en personal inom verksamheten. Efter översättning av brevet gjorts lästes brevet igenom av en annan swahilitalande för att säkerhetsställa att översättningen var korrekt. Genom att få brevet översatt blir informationen mer tillförlitlig då det är oklart hur mycket engelska flickorna förstår. Vidare valde jag också att inför intervjun återigen repetera informationsbrevets innehåll samt hur hanteringen av personuppgifter fungerar.

Då min studie inriktar sig på flickor under 18 år har även en etisk prövning gjorts. Detta enligt etikprövningslagen vars syfte är att skydda enskilda individer inom forskning (forskningsrådet, 2017). Genom etikprövningen fick jag till mig att gruppintervju och observation med flickorna i ålder 15 – 18 år fick genomföras med godkännande från flickorna själva. Då flickorna är äldre än 15 år behövdes inte godkännande från föräldrarna. En etisk prövning ska göras om studien kan anses ha etiskt känsligt innehåll då en studie med känsliga uppgifter kring en människa kan innebära särskilda risker. Utifrån vad som anses vara av fara för en intervjuperson fanns det inga tecken på risker i deltagandet av denna studie. Studien innehåller inte några processer, material eller information som kan innebära risker eller fara för flickorna som deltar i studien (vetenskapsrådet, 2017).

Vidare bör även en diskussion kring observationen ske, detta då observationer kan kopplat till ett flertal etiska problem. Detta gäller dock främst deltagande observationer, dolda observationer eller observationer som ska sker genom videospelning. Utifrån detta valde jag att använda mig av en öppen observation där deltagande individer på förhand informerats om att en observation ska ske. Under observationen förde jag anteckningar. Under sådana observationer bör jag

som forskare även vara uppmärksam på att inte påverka intervjupersonerna samt situationens skeende, därav deltog jag enbart på avstånd (forskningsrådet, 2017).

Gällande hantering av insamlat material med personuppgifter som kan identifiera studiens deltagande individer har jag varit noggrann med att förvaring av skriftliga blanketter med underskrift förvaras inlåst till dess att de kan förstöras. Gällande digitalt material såsom ljudupptagning och transkribering förvaras materialet på ett tillförlitligt sätt tills dess att material kan raderas. Materialet förvaras på en digital enhet med lösenord.

4.4 Analysmetod

Vidare bör även valet av analysmetod beskrivas. I min analys har jag valt att använda mig av kodning. Kodning innebär att jag i min analys väljer ut särskilda nyckelord som framkommit under intervjuerna. Efter kodning valde jag därefter att utforma särskilda teman där respektive kod passar in (Aspers, 2011). Utvalda teman valdes utifrån de frågeställningar som i min studie ska besvaras. Detta då studiens frågeställningar beskrivs styra studiens arbete samt val av ämne som ska analyseras (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015). Med stöd i studiens frågeställningar utformades särskilda teman som kan kopplas till frågeställningar. Därefter har framtagna koder sorterats in i sådana teman som utifrån studiens syfte anses vara relevanta för att kunna besvara dess frågeställningar. Vid genomförandet av kodning är det forskaren själv som väljer ut relevanta koder, detta innebär att det inte finns något maxantal för hur många koder som ska tas fram. Fördelen med detta är att jag som forskare dels finner koder som utifrån tidigare kunskapsläge är relevanta samtidigt som nya koder kan synliggöras. Samtidigt kan det obegränsade antalet koder också anses som en nackdel då för många koder kan skapa en förvirring i analysen. Därav var det under min analys av vikt att jag under kodningen höll mig till sådana koder som kan kopplas till studiens syfte och frågeställningar (Aspers, 2011). Vidare har jag i min analys tagit stöd i teorier såsom socialkonstruktivism samt begreppen empowerment och självkänsla. Jag har också tagit stöd i tidigare rapporter och forskning som beskrivs i kapitlet om kunskapsläge.

5. RESULTAT OCH ANALYS

I detta kapitel presenteras resultat från de intervjuer och den observation som genomförts. Detta med stöd i de teorier och tidigare forskning samt rapporter som presenterats i föregående kapitel. Genom detta kapitel kommer uppsatsens frågeställningar genom analys att besvaras. Vidare bör också en presentation av intervjupersonerna göras. Intervjupersonernas namn är påhittade och är därmed inte deras riktiga namn. Intervjupersonerna Emma, Bella och Carl är personal inom verksamheten. Intervjupersonerna i genomförd gruppintervju är fem idrottande flickor från verksamheten.

5.1 Flickors möjligheter till idrott

Utifrån forskning utövar de flesta tanzaniska barn och unga i idrott i skolålder. På de flesta skolorna i Tanzania uppmuntras elevernas idrottande, vilket också ökar deras möjligheter till att kunna delta i olika fysiska aktiviteter (Massao & Fasting, 2003). Idrott i skolan är något som Emma bekräftar. Dels så finns det skolteam och dels idrott som ämne, detta gäller främst netball som idrott förklarar Emma. Även intervjupersonerna i gruppintervjun bekräftar möjligheten till idrott i skolorna.

Emma uttrycker följande gällande flickornas idrott i skolan: ” Alltså de har ju idrott inom ordinarie skoltimmar. De har ju liksom inga resurser till de, de har ju liksom en fotbollsplan. Men det är ofta så att tjejerna spelar netball och killar spelar fotboll. Sen har de ju också andra lag, alltså skollag som de är med och tränar med.”

Utifrån forskning är vanligt att många flickor och kvinnor i Tanzania slutar utöva idrott i samband med att de avslutar skolan, framförallt grundskolan. Vid jämförelse med flickor och kvinnor har pojkar och män större möjligheter till att fortsätta sitt idrottande av den anledning att de exempelvis kan fortsätta sitt fotbollsspelande genom andra verksamheter utanför skolan. För flickor är det vanligare att de själva får organisera sådana typer av aktiviteter (Massao & Fasting, 2003). Med stöd i denna forskning bekräftas samtliga intervjupersoners åsikter kring flickors möjligheter till att utöva idrott utanför skola. Samtliga intervjupersoner beskriver flickors organiserade idrotter utanför skolan som begränsade. Emma och Carl berättar att det finns en del organiserad idrott utanför skolan men att dessa verksamheter främst omfattas av pojkar.

Carl uttrycker följande: “...let’s talk about Moshi, you will find a lot of boys in football team, maybe swimming team, maybe basketball. But if you try to find girls team, it’s very rare.”

Varför de flesta organiserade idrotter i Moshi inriktar sig på pojkar och män kopplas enligt samtliga intervjupersoner till flickor och pojkars olika roller i samhället. Samtliga intervjupersoner nämner att pojkar har mer fritid än vad flickor har. Detta då flickor har en annan roll i hemmet än vad pojkar har. Skillnaden mellan flickor och pojkars roll i det tanzaniska samhället är något som beskrivs mer utförligt senare i detta kapitel.

5.1.1 Flickors idrottande inom verksamheten

Utifrån vad som under intervjuerna framkommit nämner samtligt intervjupersoner att verksamheten har organiserad idrott i form av fotboll och tanzanisk netball för flickorna inom verksamheten. Under gruppintervjun förklarar flickorna själva att de inom verksamheten tränar netball fyra dagar i veckan och att en tränare alltid närvarar. Samtliga intervjupersoner som arbetar inom verksamheten nämner dock att arbetet med flickors idrottande varit en utmaning för verksamheten.

Emma förklarar: ” Jag tror vi är inne på andra året att på alla olika sätt få tjejer engagerade. Vi började ju med nästan bara killar och sen yngre tjejer såklart. Tjejer kom liksom inte. Det har verkligen varit en av våra absolut största utmaningar.”

Vidare förklarar Bella och Carl att det från början främst var pojkar som kom till verksamheten. Bella förklarar att verksamheten valde att starta upp ett netball team för att få fler flickor delaktiga inom verksamheten. Vidare förklarar Emma att en satsning på ett fotbollsteam också har gjorts men att de flickor som kommer främst är intresserade av netball. Med stöd i forskning skulle intresset för netball kunna förklaras utifrån att netball länge varit en av fåtal idrotter som inom Tanzania varit organiserad för flickor. Vidare beskrivs netball vara en av de mest populära idrotterna för Tanzanias flickor och kvinnor och utövas i princip enbart av flickor och kvinnor (Massao & Fasting, 2003). Med stöd i teorin kring konstruktionen av kön inom idrott beskrivs idrottsvärlden som en plats där pojkar

och flickor lär sig att anpassa sig till det kvinnliga och manliga. Inom idrottsvärlden är föreställningar och förväntningar på de olika könen genomgående. Traditionella föreställningar om kvinnligt och manligt upprätthålls inom idrotten (Sveinson & Hoerber, 2016). Inom idrotten upplever pojkarna och flickorna sin kroppsliga kompetens inom en könsordning där de kvinnliga och manliga gränserna utmanas och upprätthålls. Utifrån detta skulle idrotten alltså kunna beskrivas som något som på förhand ska utövas på ett förutbestämt sätt (Fagrell, 2000). Med stöd i detta skulle föreställningen om netball som en kvinnlig sport förklara orsaken till flickornas intresse för netball. Carl berättar att netball är den idrott som flickorna främst tänker på då de tänker på idrott. Vilket tidigare nämnts förklarar samtliga intervjupersoner som arbetar inom verksamheten att en satsning på fotboll för flickor också gjorts, men att de fotbollsspelande flickorna som idag finns inom verksamheten främst är yngre flickor.

5.1.2 Verksamhetens arbete med flickors idrott

Utifrån genomförda intervjuer med de tre intervjupersonerna Emma, Bella och Carl som arbetar inom verksamheten anger samtliga flera olika arbetssätt för att stärka flickorna i deras idrottande. Samtliga intervjupersoner nämner att verksamheten gör vissa satsningar för att uppmuntra flickorna i deras idrottande. Emma förklarar att flickorna nu fått ett eget omklädningsrum samt egna träningskläder. Vidare nämner även Bella kläder som en viktig del som motiverar flickorna i sitt idrottande.

Carl har en liknande beskrivning kring verksamhetens satsning på flickornas netball och uttrycker sig på följande vis kring detta: “So we also have a netball team that we give a chance, we give them equipment and all the facilities and then they can participate in their sport.”

Under samtliga intervjuer beskrivs även föräldrasamtal och hembesök som ett arbetssätt som personal använder för att stärka flickorna i sitt idrottande. Carl beskriver deras arbete med föräldrarna på följande sätt:

We are doing regular meetings with parents, though, most of them don't show up. But we also have things like home visit, it's a task to go and try to talk to them about what we're doing so they at least be aware and don't think that a woman, like a girl, should be limited. They need freedom as men.

Detta är något som flickorna själva också bekräftar. I gruppintervjun uttrycker flickorna följande: “So most of the time sister coach have to go and talk to the parents and tell them about the organisation and what we do and why games are so important for girls so they can allow their girls to participate in games here.”

Vilket tidigare nämnts beskrivs flickors idrottande i Tanzania inte uppmuntras på samma sätt som pojkars idrottande görs, detta med stöd i tidigare forskning om flickors idrottande i Tanzania. Vidare beskrivs frivilliga projekt i form av volontärprojekt kopplat till idrott vara ett vanligt arbetssätt för att stärka samhällets individer på olika sätt (Massao & Fasting, 2003). Med stöd i detta kan en koppling mellan volontärprojekt och verksamheten göras. Arbetet som

personal inom verksamheten gör bedrivs genom donation och skulle därav kunna beskrivas som ett frivilligt projekt där verksamheten på olika sätt arbetar för att stärka stadsdelens barn och ungdomar. En del av detta frivilliga projekt beskrivs alltså vara satsningen på flickors idrott, då man inom verksamheten är medvetna om flickornas begränsade möjligheter till idrott utanför den egna verksamheten.

5.2 Svårigheter i flickors idrottande

I samtliga intervjuer uttrycker intervjupersonerna ett flertal svårigheter kopplat till flickornas idrottande. Vid jämförelse med pojkars möjligheter till att utöva idrott finns det skillnader. Flickor och kvinnans roll i hemmet är en uttalad svårighet som i samtliga intervjuer framkommer.

Emma beskriver detta genom följande beskrivning: ”Alltså tjejer har ju mycket mer ansvar med hushållssysslor, man är med och lagar mat, tvättar, städar och tar hand om syskon eller äldre. Alltså just hushållsansvaret, hjälp i hemmet är mycket större hos tjejer.”

Även i gruppintervjun uttrycker flickorna själva vissa hinder kopplat till deras roll i hemmet: “To be allowed to practice here, first you have to finish your work, so you have to organize your time well at home, so when you come here you’re sometimes late and the others have already started.”

Även Bella och Carl uttrycker svårigheter kopplat till flickornas roll i hemmet. Båda nämner flickors ansvar kopplat till hushållssysslor såsom tvätta, laga mat, diska och passa syskon, vilket även kan kopplas till de beskrivningar som ges av både Emma och flickorna själva. Samtliga intervjupersoner uttrycker att pojkarna har mer fritid än vad flickorna har. De förklarar att när flickorna är äldre förväntas de ta mer ansvar i hemmet. Flickornas förväntade roll i hemmet bekräftas i tidigare forskning. Kulturellt sätt förväntas de flesta flickor och kvinnor att inta den traditionella kvinnliga könsrollen snarare än att utöva idrott under fritiden. (Massao & Fasting, 2003). Att flickorna förväntas sköta hushållssysslor i hemmet och därav har begränsad tid till idrott är med stöd i intervjuer och tidigare forskning alltså känt sedan tidigare. Med stöd i teorin socialkonstruktivism är detta något som skulle kunna förklaras som en social konstruktion där skillnaden mellan det manliga och kvinnliga könet konstrueras. Att flickor och pojkar har olika roller i det tanzaniska samhället beskrivs utifrån socialkonstruktivism som en social konstruktion. Genom sociala konstruktioner ökar skillnaden mellan män och kvinnor. Vidare menar socialkonstruktivister att synsättet kan användas för att bryta ner människan traditionella föreställningar (Barlebo Wenneberg, 2010). Därav menar en socialkonstruktivist att flickor och pojkars roll i samhället - vilket vidare påverkar deras möjligheter till att utöva idrott – enbart är traditionella föreställningar som kan ändras. Flickor och pojkars roll i samhället beskrivs inte vara naturliga (Barlebo Wenneberg, 2010).

Under intervjuerna beskrivs flickornas klädsel också som en svårighet som begränsar flickorna i deras idrottande. Bella förklarar att hon ofta uppmärksammar de idrottande flickornas klädsel som ett hinder som begränsar dem i sitt idrottande. Att flickornas klädsel kan vara en svårighet bekräftas även av flickorna själva. I gruppintervjun uttrycker en av flickorna följande gällande deras klädsel:

The most difficult thing is about clothes, because when you go out with a tie or a skirt we are not allowed to go out in this clothes and even if you wear a wrap, sometimes our families say "I know when you're out there you remove your wrap". So it's so hard to come out with your sport clothes.

Carl och Emma nämner inget specifikt om just klädsel. Däremot berättar Emma att flickorna kontrolleras av föräldrarna, vilket skulle kunna kopplas till flickornas egna förklaring kring deras klädsel. I citatet ovan exemplifierar flickan en kommentar de kan få hemifrån gällande just klädsel. Flickan säger att de inte är tillåtna att gå ut i vissa kläder, vilket skulle kunna förklaras som en form av kontroll. Under intervjun talar Bella också om flickornas klädsel och vad det för dem innebär. Bella förklarar följande:

Another thing for the big girls is that they just feel like "Oh, we can't". They are shy, like "I can't wear this", "How can we wear short dresses?". They lose confidence. So you can see that most of the netball girls they have so many clothes. And I ask them why do you have like 6 clothes, how can you play? This will make you heavy too. They are like "Oh no, I can't", it's only me to blame. So you see they wear a bra, a top, a short sleeve and a t-shirt.

Utifrån beskrivningen av en upplevd kontroll hemifrån samt särskilda förväntningar på hur flickorna bör klä sig som enligt Bella också resulterar i minskat självförtroende kan en koppling till begreppet empowerment. Begreppet empowerment översätts på svenska till "egenmakt". Att ha hög empowerment förklaras genom att en individ har kontroll över sådana faktorer som påverkar den egna livskvalitén. För att stärka en individs empowerment beskrivs faktorer såsom ökad psykisk, fysisk och social hälsa påverka. (Berglund m.fl. 2011). Utifrån vad som under intervjuerna framkommer beskrivs flickorna styras av omgivningen i form av kontroll från exempelvis föräldrarna. Flickorna beskrivs också ha särskilda förväntningar på sig kopplat till hur de bör klä sig. Med stöd i begreppet empowerment skulle flickornas "egenmakt" kunna beskrivas som begränsad då de själva inte har kontroll över vissa sådana faktorer som påverkar den egna livskvalitén. Detta innebär i sin tur att flickornas möjlighet till ökad empowerment är begränsad (Berglund m.fl. 2011). Vidare framgår det i tidigare rapporter om kvinnor i Tanzania att såväl kvinnor som barn utgör en särskilt utsatt grupp i det tanzaniska samhället. Fattigdom, kulturella normer, traditioner, attityder och värderingar bidrar till att kvinnor och barns rättigheter kränks (regeringskansliet, 2015 - 2016). Att flickorna beskrivs ha särskilda förväntningar om hur det bör och inte bör klä sig skulle kunna kopplas till sådana kulturella normer, traditioner, attityder och värderingar som finns inom samhället.

5.3 Utomståendes syn på flickors idrottande

Med stöd i vad som ovan framkommer om kontroll samt särskilda förväntningar kopplat till exempelvis kläder är det av intresse att nämna hur intervjupersonerna beskriver utomståendes syn på flickornas idrottande. Samtliga intervjupersoner beskriver såväl stöd som motstånd från omgivningen. Detta anses vara av relevans då det tydliggör såväl individer som samhällets syn på flickornas idrott. Utifrån vad som framgår i intervjuerna finns en negativ inställning till flickors engagemang i idrott. Detta är något som intervjupersonerna i sin tur kopplar till föräldrarnas syn om säkerhet och skydd för sina döttrar.

Bella uttrycker följande gällande föräldrarnas syn på flickornas idrott: "So from 12 years, maybe to 15 years it's so rare for a girl to be in any games, because of all the parents ears and eyes. Oh, look at them, they might be pregnant, they might be raped, or might find wrong boys. That's the attitude."

Bellas beskrivning av utomståendes syn på flickornas idrott bekräftas även av flickorna själva. Flickorna uttrycker att det finns de som tror att flickorna använder verksamheten som en täckmantel för att kunna göra annat.

Flickorna beskriver detta själva enligt följande: "Another thing is that most of our parents see like when their girls go out or go here they think we go out and prostitute or use this as something to go and do other things."

Vidare uttrycker flickorna genom tolk också följande: "They say that it depends on peoples' perspective. Some people tell them that running with a short skirt destroy themselves and others who say that they have change and have some behaviour that isn't suitable for them."

Carl gör en jämförelse med pojkar och flickor. Han förklarar också att det finns de föräldrar som har förståelse för idrotten och dess betydelse, men menar att det trots detta inte är lämpat för flickor.

Carl förklarar: "Some of the parent, they understand but they still are so conservative, so they think a girl need to be home and if she will be as free as men, she will be morally destroyed. She will have bad behaviour, so that's why they try to protect them more than boys."

Att flickorna möts av en negativ inställning kopplat till ovannämnda risker i sitt idrottande är inget som utifrån tidigare forskning och rapporter framgår. Däremot framgår det i tidigare forskning att kvinnors möjligheter till att fortsätta sitt idrottande efter att ha ingått ett äktenskap delvis beror på hur stort stöd kvinnan har av sin man och familj. Forskning visar att många kvinnor avslutar sin idrottskarriär då de saknar stöd från sin familj. De kvinnor som väljer att fortsätta sin idrottskarriär upplever ofta en inre konflikt mellan familj och idrottens struktur (Massao & Fasting, 2003). Att uppleva saknat stöd från familj skulle kunna kopplas till intervjupersonerna uttryckta beskrivningar om utomståendes åsikter om flickors idrott. Att utomstående uttrycker oro och negativa föreställningar kring flickor och idrott förklaras enligt intervjupersonerna som en negativ attityd gentemot flickornas idrott. Att känna social uppskattning från omgivningen beskrivs vara en viktig faktor för självkänslans utvecklande. Genom en hög uppskattning från omgivningen ökar möjligheterna till en ökad självkänsla men genom en längre uppskattning från omgivningen minskar utvecklandet av självkänslan. Utifrån detta skulle självkänslan kunna beskrivas som en social konstruktion baserat på hur idrottaren själv värderar utomståendes syn på sig själv (Hinic, 2004). Vidare menade socialkonstruktivisterna Berger och Luckmann bland annat att människan inte är något naturligt utan något som människan själv konstruerar. De menade att konstruktionen av människan inte sker av en enskild individ utan av människorna som samhälle. Tillsammans konstruerar samhällets

individer olika roller som i relation till varandra blir vardag för samhällets individer (Berger & Luckmann, 1966). Med stöd i detta skulle den negativa attityden gentemot idrottande flickor kunna förklaras som en social konstruktion som samhället skapat. Med detta hade en socialkonstruktivist menat att individen som i detta fall är flickorna själva har konstruerade roller som blivit vardag för det tanzaniska samhället. Utifrån vad som framgår i intervjuerna uttrycker vissa delar av samhället att idrott inte är lämpat för idrott, detta då de enligt dem innebär särskilda risker. Vidare beskrivs detta bristande stöd till idrottande tjejer bidra till att utvecklandet av en god självkänsla minskar (Hinic, 2004).

Under intervjuerna framkommer det främst beskrivningar av utomståendes negativa attityd, men samtidigt framgår det att det finns de som har en positiv attityd kring flickor och idrott. Under gruppintervjun uttrycker flickorna själv att det finns dem som har förståelse för flickornas idrottande. Flickorna uttrycker under gruppintervjun följande:

There are people who perceive well when they see us. Someone who knows the meaning of games. But people perceive different, but most of them see that girls not are allowed to wear those clothes and “why are they running at the street like this?”

Även Emma beskriver en såväl negativ som positiv attityd kring flickornas aktiviteter utanför hemmet. Hon berättar att det finns de som har en positiv syn på flickornas engagemang inom verksamheten. Detta gäller inte enbart flickornas idrott, utan även övrigt engagemang inom verksamheten. Samtidigt uttrycker hon också en negativ attityd där idrotten beskrivs som en distraktion för flickorna. Emma förklarar:

Det finns ju ett call från många kvinnor att liksom engagera de unga tjejerna och se fördelar, det är mycket bättre att de är med här än att de inte vet vart de är. Alltså att de kan komma till en trygg plats, eller där man vet att det finns vuxna förebilder också. Att de kan komma dit och vara på eftermiddagarna tror jag för många kan kännas tryggare också än att man inte vet var de är. Men sen finns de också de som förmodligen tycker det är en distraktion, liksom ”Hur ska du hinna med läxan och hur ska du hinna med att laga maten?”

Vidare förklarar Carl att utomståendes syn på flickors idrott är något som kan förändras i kombination med att utomstående tar del av hur flickors idrottande kan se ut. Carl berättar om en händelse där en av flickorna var med och spelade fotbollsmatch tillsammans med verksamhetens pojklag:

When she played, at the first the other team didn't know it was a girl who was playing, and they were like “Oh, that's a girl”. So, she got a lot of attention and the good thing is that her performance amazed everyone, because people thinking like “girls can't play as boys”, but that's not true. If they attempt the same training and have the same skills why not? Of course she had this time when she put the ball on her chest and everyone was like “What?”, so everyone was amazed of her performance.

Med stöd i Carls exempel om hur flickors engagemang i idrott kan dra till sig positiv uppmärksamhet bör en koppling till socialkonstruktivism återigen göras. Socialkonstruktivisterna menar att social konstruktion ökar skillnaden mellan män och kvinnor. Vidare menar socialkonstruktivisterna att människan är mer formbar än många föreställer sig, vilket är ett synsätt som ofta används för att bryta ner människan traditionella föreställningar (Barlebo Wenneberg, 2010). Exemplet som Carl beskriver skulle utifrån detta synsätt kunna förstås som en händelse som bryter ner människors traditionella föreställningar om flickor och idrott. Genom att skapa en mer positiv attityd kring flickors idrott bryts traditionella föreställningar ner, vilket skulle kunna öka jämställdhet inom idrottsvärlden. Att det ska finnas en jämställdhet inom idrotten beskrivs vara viktig för hela samhället, detta utifrån tidigare rapporter kring idrott i Sverige. Att uppnå målet för jämställdhet inom idrottsvärlden beskrivs dock innefattas av vissa svårigheter. Ur ett jämställdhetsperspektiv har viss kritik riktats mot idrotten då man menar att idrotten är mansdominerad och bygger på manliga normer. Dessutom menar man att idrotten till fullt ut inte kan beskrivas som en samhällsnytta om det inte finns jämställdhet (Grahn, 2017). Med stöd i denna rapport anses det alltså vara svårt att uppnå en jämställdhet inom idrottsvärlden, men genom nedbrytning av traditionella föreställningar av flickors idrott är det med stöd i socialkonstruktivism möjligt att minska skillnaden mellan kvinnliga och manliga roller inom idrotten.

Vidare exemplifierar även Bella att det finns de som har en positiv attityd kring flickors idrott. Bella kopplar detta till de flickor vars föräldrar är medvetna om idrottens positiva effekter.

Bella förklarar: "So if you see a girl who is so much into sport, she comes from a family that know the importance of sports so they support their kids with that."

Bellas beskrivning av positiv attityd för flickors idrott bekräftar att det inte enbart finns en negativ attityd, dock menar hon att just detta exempel av positiv attityd främst beror på familjens medvetenhet om idrottens positiva effekter. Detta för oss vidare till nästa kapitel där idrottens betydelse för flickor ska behandlas.

5.4 Idrottens betydelse

Mycket forskning tyder på att idrottsutövande har ett flertal positiva och betydande effekter på unga. Idrott anses i många sammanhang vara en effektiv åtgärd både på individnivå och samhällsnivå. Exempel på argument för idrottens positiva påverkan på ungas psykiska hälsa är idrotten beskrivs kunna höja självförtroende, självkänsla och en positiv kroppssyn (Coakley, 2011). Med stöd i detta bör även intervjupersonernas beskrivningar av idrottens betydelse för flickorna redogöras. Samtliga intervjupersoner beskriver ett flertal positiva effekter av flickornas delaktighet i idrotten. Hur respektive intervjuperson beskriver idrotten och dess positiva effekter varierar dock.

Under intervjuerna med Emma, Bella och flickorna själv talar samtliga om idrottens positiva effekter kopplat till sexualitet. Samtliga uttrycker att idrott hjälper flickorna att kontrollera sina sexuella känslor kopplat till exempelvis puberteten. Bella uttrycker följande gällande idrottens betydelse för flickor kopplat till sexualiteten:

It's easy for them to control their sexual feelings, because when you are practicing sports we believe that you don't have time to sit and think about love, about sex. So that sexual feelings can be depressed with sports because you go to from school to home, you go out and play and then you are tired and then you just go home and sleep, and the day past. Here the law don't allow girls to engage themselves in sex before 16 years. So, it's very important for them, because it's easier for them to stay away from sex when they have sports.

Vidare uttrycker tjejerna själva följande: "When you get yourself do sport and exercise, it make you not feel that horny or sexual, you don't have that sexual feelings, so you can be at least safe to boys then."

Även Emma bekräftar idrottens goda effekter kopplat till puberteten. Emma förklarar: "...och även alltså motion, alltså tjejer i tonåren och puberteten och allt som händer i kroppen, att röra på sig och endorfiner är jätteviktigt. Alltså att det kan vara till hjälp att lära sig hantera stressen."

Att idrotten beskrivs vara av betydelse gällande flickornas sexualitet är inget som stöds i framtagna rapporter eller forskning kring ämnet. Däremot beskrivs idrotten vara en användbar metod för att sprida kunskap om exempelvis sexualitet (Coakley, 2011). Vidare beskrivs idrotten ha ett flertal positiva och betydande effekter på den enskilda individen. Exempel på argument för idrottens positiva påverkan på ungas psykiska hälsa är idrotten beskrivs kunna höja självförtroende, självkänsla och en positiv kroppssyn. Idrotten beskrivs också bidra till en ökad disciplin, ansvarsförmåga och samarbetsförmåga. Vidare anses idrotten också kunna ha en positiv effekt på individers självkontroll (Coakley, 2011). Att idrotten beskrivs kunna hjälpa flickorna att hantera sexuella känslor skulle kunna kopplas till självkontroll.

Emma, Carl och Bella beskriver också idrotten som en betydande mötesplats där flickorna träffar kompisar och tillsammans utvecklas som ett team. Under intervjun talar Emma om betydelsen av att vara i ett team. Emma berättar:

...att få vara engagerad i någonting, alltså att få vara del av ett sammanhang, alltså team. Jag tror verkligen på team spirit och vad de gör för en enskild individ, att få vara en del av ett team. För de är ju väldigt stolta att få vara i vårt team, även de som är i andra team. Det är en stolthet att få vara med i ett team och man lär sig att arbeta i team, alltså teambuilding...och hur ens egen person, alltså hur ens egna prestation hjälper och stjälpes och är av vikt för ett team.

Carl beskriver också idrottens sociala faktorer som en betydelsefulla. Carl uttrycker: "And a good thing about sport, it's not only that you get a talent, but also being familiar with other people, being social."

Även Bella beskriver idrotten som en betydelsefull faktor där mötet med kompisar har betydelse för den egna kunskapen. Bella beskriver idrotten i team som ett utbyte av nya erfarenheter och ny kunskap. Bella förklarar:

And another thing is that sports will make them have friends. They can get like outgoing, they can learn new things through sports. Because they meet with other teams which come from different areas, they have different perspective and different behaviour, so with that they can exchange like their perspective of life and the world.

Just vänskap och teamkänsla var något som under observationen också framkom. Då flickorna utövar netball, vilket är en lagsport var det under observationen tydligt att flickorna arbetade som ett team. Detta visade sig genom flickorna sätt att spela och kommunicera på. Flickorna visade god förmåga att tillsammans få spelet att fungera på bästa möjliga sätt. Vidare observerade jag dock också en viss negativ teamkänsla där flickorna i samband med indelning av lag uppvisade vissa negativa känslor och åsikter. Även under spelets gång observerades negativa känslor i samband med att lagmedlemmar misslyckades med sin prestation, exempelvis då en av flickorna missade målet. Med stöd i tidigare forskning och genomförd observation synliggörs idrottens negativa effekter. Utifrån tidigare forskning framgår det att idrotten inte enbart har positiva effekter. Även negativa effekter i form av exempelvis exkludering kan vara ett resultat av idrottens effekter (Trondman, 2011). Exemplet från observationen skulle kunna beskrivas som ett tecken på detta.

Vidare bör även en koppling till begreppet självkänsla göras. Med stöd i begreppet självkänsla beskrivs vänskapskretsen inom idrotten vara en bidragande faktor som kan öka individens självkänsla. Självkänsla kan beskrivas som en persons egen definition av sig själv som person och personens kompetens att vara bra. Självkänsla utvecklas också i skärningspunkt med andra, vilket innebär att den andres uppfattning om personen är meningsfull för människans utveckling av självkänsla. Forskning har visat en tydlig koppling mellan självkänsla och idrott, där idrott kan hjälpa människor att utveckla en bättre självkänsla (Hinic, 2001). Genom organiserade aktiviteter i form av exempelvis skola, fritidsaktiviteter och idrott ges unga möjlighet att integrera med andra människor. Genom idrott där idrottarens möte med andra idrottare upplevs som positiv ökar möjligheten till ett sunt utvecklande av den egna självkänslan (Hinic, 2004).

Just självkänsla är ett begrepp som samtliga intervjupersoner nämner. Under alla intervjuer nämner intervjupersonerna självkänsla som en del av idrottens betydelse. Under genomförd observation var självkänsla också ett begrepp som skrevs ner då flickorna i sitt idrottande utstrålade en stark och trygg attityd. Detta uppvisade sig dels genom kroppsspråket under spelet samt hur de talade med andra och varandra. Med stöd i forskning kan utvecklandet av en idrottslig självkänsla kopplas till flera olika faktorer. Exempel på sådana faktorer är den egna förmågan, framgång, fysisk prestation och socialt stöd. Bland annat så beskrivs idrottarens coach, familj och lagkamrater som viktiga personer kopplat till det sociala stödet (Gallucci, 2013). Att känna stöd från familjen beskrivs vara en primär socialisationsfaktor gällande utvecklandet av självkänsla samt att känna motivation till att idrotta. Att känna social uppskattning från omgivningen beskrivs vara en viktig faktor för självkänslans utvecklande. Genom en hög uppskattning från omgivningen ökar möjligheterna till en ökad självkänsla men genom en längre uppskattning från omgivningen minskar utvecklandet av självkänslan. Utifrån detta skulle självkänslan kunna beskrivas som en social

konstruktion baserat på hur idrottaren själv värderar utomståendes syn på sig själv (Hinic, 2004). Just det bristandet stödet från familj är något som tidigare förklarats. Utifrån beskrivningen om utvecklandet av självkänsla innebär det bristande stödet från flickornas omgivning en minskad chans av ett positivt utvecklande av självkänsla. Det framgår dock att självkänsla utvecklas i kombinationen av flera olika faktorer, vilket därav kan förklara flickornas upplevda självkänsla. Genom en positiv föreställning av den egna förmågan, den fysiska prestationen samt framgång ökar flickornas möjligheter till utvecklandet av hög självkänsla. Just flickornas egen upplevelse av sitt idrottande är något som därav också bör beskrivas. Flickorna beskriver positiva känslor under den tid då de är delaktiga i sin idrott.

Under gruppintervjun uttrycker en av flickorna följande: "I feel so confident and proud and I forget everything which happen before playing, I feel proud."

En annan flicka uttrycker följande: "I feel so happy and excited."

En tredje flicka beskriver idrottandet genom följande beskrivning: "Even if you come from a poor family and are sad and lonely, when you come here you meet others and forgot about your whole life."

En fjärde flicka fyller i ovanstående flickas beskrivning: "The same with me, when I come here and having hard things in my heart and I play, I forget it."

Detta är något som under observationen också kan bekräftas. Under observationen utstrålade flickorna glädje. Detta visade sig genom glädje i form av skratt och tal. Flickorna uppvisade positiva föreställningar av den egna förmågan och prestationen, vilket utifrån ovanstående beskrivning av självkänsla beskrivs som möjliga faktorer som kan utveckla en ökad självkänsla.

6. AVSLUTANDE DISKUSSION

Syftet med min studie var att undersöka flickors idrott i Tanzania. Detta syfte fördjupades genom att utgå från särskild verksamhet. Jag ville ta reda på hur personal och flickorna själva beskriver idrottandet samt dess betydelse. Vidare ville jag också veta hur verksamhetens personal arbetar med flickornas idrottande. För att besvara mina frågeställningar genomfördes tre enskilda intervjuer med personal inom verksamheten. Även en gruppintervju med fem av de idrottande flickorna inom verksamheten genomfördes. Under studien gjordes också en observation. Med stöd i insamlat material i form av rapporter, forskning, teorier och insamlat intervjumaterial samt observationsmaterial har studiens syfte och frågeställningar besvarats.

Med stöd i tidigare forskning och rapporter gällande flickor och kvinnors idrott i Afrika vet jag att det finns vissa svårigheter kring flickor och kvinnors idrottsutövande. Exempel på sådana svårigheter kopplas främst till traditionella föreställningar om flickor och kvinnors roll i samhället. Kulturellt sätt förväntas de flesta flickor och kvinnor att inta den traditionella kvinnliga könsrollen snarare än att utöva idrott under fritiden. Detta innebär bland annat arbete i hemmet (Massao & Fasting, 2003). Under intervjuerna var detta något som bekräftades. Flickornas ansvar i hemmet var en svårighet som samtliga intervjupersoner

beskrev. Till skillnad från pojkar förväntas flickor ta större ansvar i hemmet ju äldre de blir. Detta innebär bland annat ett ansvar i form av att laga mat, diska, tvätta och passa syskon. Genom föreställningen av att flickor och kvinnor bär ansvaret i hemmet begränsas också deras möjligheter till att utöva idrott. Vidare beskrivs klädsel också som en påverkande svårighet i flickornas idrottande. Under intervjuerna framkommer det att sättet flickorna klär sig på i samband med att de idrottar möts av ett visst motstånd. Detta skulle kunna förklaras med stöd i de traditionella föreställningar som finns på flickor och kvinnor i det tanzaniska samhället. Med stöd i tidigare forskning samt genomförda intervjuer beskrivs flickors delaktighet i idrott inte vara fullt lika accepterat som pojkars delaktighet i idrott. Utifrån sådana förväntade roller som finns på flickor och kvinnor i det tanzaniska samhället finns det alltså ett visst motstånd mot att flickor utövar idrott. Under intervjuerna framkommer det att utomstående personer såsom exempelvis flickornas familjer har en negativ syn på flickors idrott. Intervjupersonerna beskriver bland annat en negativ inställning kring sådana risker det beskrivs medföra att vistas ute och idrotta. Utomståendes syn på flickors idrott kopplas främst till sådana faror idrotten kan medföra. Utifrån det tanzaniska samhällets negativa syn på flickors idrott exemplifieras en svårighet som för flickor skulle kunna beskrivas som en begränsad möjlighet till att utöva idrott (Massao & Fasting, 2003).

Vidare framkommer det att flickors möjligheter till organiserad idrott utanför skolan är begränsad. Till skillnad från pojkar som har mer tid åt fritidsaktiviteter så har flickorna en begränsad tid till fritidsaktiviteter som exempelvis idrott. Vanligast är därav att idrottande flickor slutar idrotta i samband med att de slutar skolan. Detta skulle kunna förklaras med stöd i att organiserad idrott utanför skolorna är begränsad (Massao & Fasting, 2003). Den utvalda verksamheten beskrivs vara en av få verksamheter som arbetar med flickors idrott. Detta gör dem genom organiseringen av netball och fotboll för flickor. Netball beskrivs dock vara den organiserade idrott som fungerat bäst för de flickor som är lite äldre. Med stöd i tidigare forskning skulle en möjlig förklaring till detta kunna kopplas till att netball beskrivs vara en kvinnlig idrott i Tanzania (Leseth, 2013). Detta innebär alltså att netball inte anses vara en idrott för pojkar, vilket är av intresse att lyfta då det skulle kunna beskrivas som en form av exkludering som utesluter pojkar från att utöva en viss idrott. Precis som att flickor utesluts från vissa idrotter utesluts även pojkar från vissa idrotter. Vidare framkommer det att netball främst utövas av flickor medan fotboll främst utövas av pojkar. Personal inom verksamheten beskriver dock vissa svårigheter att få flickor att delta i de två arrangerade idrotterna. För att öka flickornas möjligheter till att kunna delta i arrangerad idrott inom verksamheten beskriver personal olika exempel på hur de arbetar. Verksamheten bidrar bland annat med material och facilitet för att förenkla flickornas möjligheter att idrotta. Genom att investera i flickornas idrott beskriver intervjupersonerna en ökad motivation hos flickorna själv att fortsätta sitt idrottande då de ser att det finns någon som tror på dem. Vidare beskriver intervjupersonerna också hembesök och föräldramöte som ett arbetssätt för att stärka flickorna i sitt idrottande. Med stöd i vad som ovan beskrivs kring utomståendes negativa inställning till idrott samt att idrotten medför ett antal risker kan hembesök och föräldrasamtal förklaras som ett arbetssätt som bidrar till ökad kunskap och spridning av kunskap kring flickornas idrott inom verksamheten.

Att vissa delar av det tanzaniska samhället upplevs ha en negativ inställning till flickor och idrott framkommer i såväl tidigare forskning som genomförda intervjuer. Detta innebär dock inte att alla samhällets medborgare har en negativ syn på flickornas idrott. Utifrån intervjuerna framkommer det att det finns de som förstår idrottens betydelse för flickor och därav har en positiv inställning till idrott. Vidare beskrivs även personal och flickorna själva ha en förståelse för idrottens positiva betydelse för flickorna. Hur respektive intervjuperson beskriver idrotten varierar dock. Med stöd i tidigare forskning och rapporter vet jag att idrotten medför ett antal positiva effekter (Coakley, 2011). Under intervjuer och observation framkommer bland annat vänskap och teamkänsla som en positiv effekt genom idrottandet, vilket också bekräftas i forskning och förklaringen av begreppet självkänsla. Vidare är begreppet självkänsla också en betydande faktor som utvecklas i deltagandet av idrott. Ökad självkänsla är något som samtliga intervjupersoner nämner, vilket också stöds i såväl forskning som teori (Hinic, 2004). Ytterligare en positiv betydelse som utifrån personal och flickorna själva också är av betydelse är idrottens effekt på sexualiteten. Under intervjuerna framkommer det att idrott beskrivs kunna hjälpa flickorna att kontrollera sina sexuella känslor. Flickorna förklarar själva att idrotten hjälper dem att minska sina sexuella känslor vilket i sin tur gör dem säkra gentemot pojkar. Med stöd i vad en av intervjupersonerna berättar om lagen om att inte tillåtas ha sex innan 16 års ålder skulle en möjlig förklaring till flickornas beskrivning av idrottens betydelse kopplas till medvetenheten om denna lag. Flickorna upplevs vara medvetna om lagen och vet vad sex kan resultera i, därav deras beskrivning av idrottens betydelse för dem själva. Vidare är det också viktigt att tillägga att idrott inte enbart beskrivs ha positiva effekter. Under studien framkommer även negativa effekter i form av exkludering, vilket också stöds i tidigare forskning (Trondman, 2011).

En fundering som jag nu i efterhand har är om studiens resultat hade sett annorlunda ut om intervjuer med fotbollsspelande flickor också genomförts. Tanken var att intervjuer skulle genomföras med flickor från både netballteamet och fotbollsteamet, men då studien intervjuer inriktade sig på flickor som var 15 år eller äldre kunde jag enbart intervjua flickor från netballteamet. Detta då det enbart fanns flickor som var yngre än 15 år i fotbollslaget. I såväl fotbollsteamet som netballteamet var majoriteten av flickorna yngre än 15 år. Av de flickorna som spelade netball fanns det enbart fem äldre flickor varav alla var 15 år. Varför det främst är yngre flickor som engagerar sig i idrott inom verksamheten kan bero på flera möjliga anledningar. Med stöd i tidigare forskning skulle en möjlig förklaring kunna kopplas till flickornas ökade ansvar i hemmet. Under intervjuerna framkommer det att flickorna med stigande ålder får mer och mer ansvar i hemmet. Detta skulle också kunna innebära att flickornas tid till fritidsaktiviteter i form av exempelvis idrott också blir begränsad. Vidare kan också en annan förklaring vara att idrott inte beskrivs vara en aktivitet som lämpar sig för flickor, detta med stöd i utomståendes negativa inställning till flickor och idrott.

Utifrån vad som i studiens resultat framkommit blir det tydligt att ett flertal frågeställningar kvarstår. Av intresse är att veta hur flickor i flera olika åldrar beskriver sitt idrottande. Hade resultatet sett annorlunda ut om såväl yngre som äldre flickor deltagit i studien? Studien är dessvärre för liten för att täcka samtliga flickors beskrivning av sitt idrottande inom verksamheten. Dessutom kopplades valet av avgränsning till flickor i 15 års ålder till den etikprövning som gjordes.

För att intervjua flickor som var yngre än 15 år hade godkännande av flickornas föräldrar krävts. Detta hade dessvärre varit svårt att genomföra då verksamhetens flickor kommer och går. Det var svårt att säkerhetsställa att de flickor som fått informationsbrev med underskriftsformulär skulle komma när det väl var dags för intervju och observation. Det gick alltså inte att förlita sig på att flickornas deltagande utifrån ett etiskt perspektiv skulle bli korrekt. Under den tid jag spenderade inom verksamheten blev det tydligt att verksamhetens deltagande flickor varierade. Under vissa perioder kunde ett flertal av flickorna inte synas till inom verksamheten. Det kunde gå veckor där vissa av flickorna inte kom till verksamheten. Det var också vanligt att vissa flickor enbart syntes till under kortare stunder, de kom sent och gick tidigare.

Tillägas bör även att studien enbart förklarar en liten del av flickors idrottande i det tanzaniska samhället. Genom att enbart utgår från en verksamhet blir förståelsen om flickors idrott begränsad. Av intresse hade därav varit att uppsöka ytterligare verksamheter som på något sätt arbetar med flickors idrott, men då studien är tidsbegränsad var inte detta möjligt. Utifrån detta är det därav viktigt att poängtera att den beskrivning av flickors idrott som under studien framkommit enbart talar för en liten del av det tanzaniska samhället. För att ge en mer generell beskrivning av flickors idrott i Tanzania hade ett flertal studier inom olika verksamheter krävts.

Utifrån vad som under studiens genomförande framkommit bekräftas den skillnad som med stöd i tidigare forskning och rapporter beskrivs finnas mellan flickors och pojkars idrottande i såväl Afrika som Tanzania. Flickor möjligheter till att utöva idrott beskrivs vara begränsad. Detta beskrivs vara kopplat till flera olika faktorer inom det tanzaniska samhället. Vidare framkommer det dock att möjligheter till att utöva idrott finns. Inom exempelvis skola och andra verksamheter ges flickor möjlighet till att vara delaktiga i idrott. Flickornas deltagande i sådan organiserad idrott varierar dock och beskrivs främst avgöras utifrån närståendes syn och förståelse för flickors idrottande. Med stöd i traditionella föreställningar och flickor och pojkars roll i det tanzaniska samhället varierar acceptansen för flickors idrottande. Vidare bekräftas det också att idrotten har en positiv betydelse för många av de idrottsutövande flickorna. Hur dessa positiva effekter beskrivs varierar dock. Utifrån sådana positiva effekter som i tidigare forskning och rapporter framkommer finns såväl olikheter som likheter gällande synen och förståelsen för idrottens positiva effekt för flickorna.

Avslutningsvis bör även en argumentation för genomförd studie med fokus på idrott föras. Med stöd i forskning finns det ett flertal faktorer som pekar på idrottens relevans för socialt arbete. Vilket tidigare nämnts är idrotten användbar på såväl individnivå som samhällsnivå. Idrotten beskrivs vara en användbar metod för att förbättra både unga och vuxnas liv runt om i världen. Det finns ett hundratal program världen över som använder idrott som redskap för att hjälpa både den enskilda individen och samhället i sin helhet (Coakley, 2011). Idrotten skulle därav kunna beskrivas som en form av socialt arbete då idrotten upplevs ha en viktig betydelse för hela samhället. Att inrikta studien på just flickor i Tanzania kopplas i sin tur till ett jämställdhetsperspektiv där de uttalade begränsningarna kring att utöva fritidsaktiviteter i form av exempelvis idrott tydliggörs. Att det finns en bristande jämställdhet mellan flickor och pojkar i Tanzania är känt sedan tidigare och stöds i såväl rapporter (regeringskansliet, 2015 - 2016) som forskning (Massao & Fasting, 2003). Genom att inrikta studien på just flickors idrott i

Tanzania tydliggörs mer specifika exempel på vad denna bristande jämställdhet innebär, inte enbart på ett övergripande plan.

7. REFERENSER

- Ahrne G & Svensson P (2015) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber
- Aspers P (2011) *Etnografiska metoder*. Stockholm: Liber
- Barlebo Wenneberg S (2001) *Socialkonstruktivism: positioner, problem och perspektiv*. Malmö: Liber
- Berger P, L & Luckmann T (1966) *The social construction of reality. A Treatise in the sociology of knowledge*. London: Penguin Books
- Berglund S, Andersson O, Kihlsten I, Tengland P-A & Wemme M (2011) Delaktighet och hälsa. Med ungdomar och beslutsfattare i Simrishamn mot hållbara strategier för ökad egenmakt, livskvalitet och jämlikhet i hälsa. *Hälsa och samhälle, Malmö Högskola, nr 2011:1*, 1 - 178
- Bringsén Å (2012) Glädje, tävling, motion och gemenskap. *Högskolan Kristianstad, nr 2012:1*, 1 - 29
- Bryman A (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder (2:a uppl.)*. Stockholm: Liber
- European Commission (2018) *Sport Diplomacy: Identifying good practices*. > <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0efc09a6-025e-11e8-b8f5-01aa75ed71a1> < (2019-01-02)
- Fagrell B (2000) *De små konstruktörerna. Flickor och pojkar om kvinnligt och manligt i relation till kropp, idrott, familj och arbete*. Stockholm: HLS förlag
- Gallucci N (2013) *Sport Psychology: Performance Enhancement, Performance Inhibition, Individuals, and Teams*. London: Taylor Francis Group
- Grahn K (2017) *Jämställdhet en förutsättning för idrottens samhällsnytta*. I Faskunger J & P Sjöblom (red.) *Idrottens samhällsnytta*. Riksidrottsförbundet
- Hinic H (2001) Självkänsla inom ungdomsidrott. *Svensk idrottsforskning, nr 2001:4*, 32 - 35
- Hinic H (2004) *Psykologiska, sociala och motivationsfaktorer inom ungdomsfotbollen*. Lic. –avh. Psykologiska institutionen, Stockholms universitet
- Larsson H (2009) Idrottens könsmönster – varför finns de? Vad handlar de om? *Svensk Idrottsforskning, nr 2009:1*, 11 – 15
- Larsson H (2017) *Idrott och social utveckling*. I Faskunger J & P Sjöblom (red.) *Idrottens samhällsnytta*. Riksidrottsförbundet
- Leseth A, B (2013) *Experiences of moving: a history of women and sport in Tanzania*. London/New York: Routledge
- Massoa P & Fasting K (2003) *Women and sport in Tanzania*. I Hartmann-Tews I & Pfister G (red.) *Sport and Women: Social Issues in International Perspective*. London/New York: Routledge

Regeringskansliet. (2015 - 2016) Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Tanzania 2015 – 2016 >
<https://www.regeringen.se/rapporter/2017/04/manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-i-tanzania/> (2019-01-02)

Sutherland S & Nauright J (2018) *Women and race in Africa and African diaspora sport*. I Nauright, J & Amara, M (red.) *Sport in the African World*. Routledge

Sveinson K & Hoeber L (2016) Female Sport Fans' Experiences of Marginalization and Empowerment. *Journal of sport management*, nr 2016:1, 8 - 21

Trondman M (2011) Fotbollspoesi, delaktighet och poetisk rättvisa. *Svensk idrottsforskning*, nr 2011:4, 13 – 18

BILAGA 1

INTERVJUGUIDE

INTERVJU PERSONAL

- How would you describe girls' opportunities of practice sports here in Moshi?
- How would you describe boys' opportunities of practice sports here in Moshi?
- How do the organization work with girls practice of sports?
- How would you describe the meaning of sports to the girls here at the organization?
- How would you describe the organizations' girls practice of sports in the future?
- Are there any difficulties of practice sports for the girls here?

GRUPPINTERVJU FLICKOR

- What opportunities of practice sports do you have here in Moshi?
- How would you describe your practice of sports here at the organization?
- How would you describe the meaning of sports to you?
- Have you experience any difficulties of practice sports?
- How would you describe you practice of sports in the future?

Project title: Girls' sport in Moshi	Date: 3/12/18
Study manager: Emilia Ernstsson	Studying at Malmö University, Faculty of Health and Society, S-205 06 Malmö, Phone +46 40 665 70 00 Education: Social worker Level: Bachelor Programme
<p>Information on the project: My name is Emilia Ernstsson. I am 22 years old and I am from Sweden. In Sweden, I am a student to become a social worker. In Sweden, I am studying at Malmö University. I am here as a part of my education in Sweden. I am also a volunteer here.</p> <p>I am here to write an essay about girls' sport in Moshi. I would like to know more about how the organization are working for girls' opportunities of practice sports. I also would like to know more about how you as a girl describe your practice of sport. Therefore, I would like to interview you as a girl here. This will be done in a group together with other girls in your netball team. I will talk to girls in the age of 15 – 18 years old. During each interview, I will talk to 4-5 girls at the same time. I will not talk to you alone. Also, one of the staff here will join me during the interviews so they can translate English and Swahili. The interview will be for about 1 hour and we will talk about how you describe your practice of sports and its meaning for you. If you accept, an audio recording will be done during the interview. This will only be done if you're okay with it. After finishing my study, the audio record will be deleted.</p> <p>I also would like to do one observation during the netball practice. This means that I will look how the girls in the age 15-18 years old are acting during their netball training. During the observations, I will take notes of what I see. Examples of what I will be looking for is teamwork, emotions and self-confident.</p> <p>Both Swedish and international research have shown that sports is important for us. Nowadays, both mental health and physical health is a global problem that effects many people around the world. However, several studies have shown that sports can have a positive effect on both mental health and physical health. This essay is important since sports can help both boys and girls in so many ways. I would like to do interviews and observations with girls here at the organization since you practice sports every week. You seem to enjoy your practice. Therefore, I think you can describe your sport in a good way. I have chosen girls at this organization since I am a volunteer at this organization.</p> <p>Your participation in the study is entirely voluntary. You can cancel your participation at any time without any motivation.</p>	

The essay will be published at Malmö University. I strive to guarantee confidentiality in the study in that no unauthorized person may have access to the material. The material is stored so that it is only accessible for the individual or individuals leading the study. In the reporting of results in the form of a degree project paper at Malmö University/or in another form of publication, the respondents will be unidentifiable and it will not be possible to link the results to individuals. Also, Due to the ethically sensitive you can find at Malmö University's website, there're no risks or danger for you to participate in this study.

Hereby, are you willing to participate in this study?

I agree to participate in this study

Name:

Age: